



Költők Füreden

A várost magamnak elneveztem már annyiféle jogcímen, hogy újabb szép nevet nem is merek kitalálni rá. Pedig hát a „költők városa” titulus is illene Füredre, valahonnan a messze múlt időkől eredeztetve, Pálóczi Horváth Ádámától kezdve. (Lehet, hogy van még ennél időben távolabbi Füred-költő is?) Ami a reformkorban történt az a város máig ható értéke, de jönnek újabb korszakok s feltűnnek csillagok a parti sétányon. Ady és Kosztolányi, Szabó Lőrinc és Illyés Gyula - hogy az elmúlt húsz esztendő nagy költő sereg-szemléit ne is soroljam.

Én mégis József Attilánál kötök ki, mert, hogy április, akkor költészet nap és József Attila. Tudjuk, 1932-ben ő is járt Füreden, jól is érezte magát, soványka életének ritka boldog perceit itt is tölthette. De ennél fontosabb talán, hogy mára sikerült neki minden ráaggatott előítéletből kiszabadulnia és meggyőződve valljuk: a múlt század legnagyobb magyar költője. Vagyis a halhatatlanság panteonjában örök helye van. (Ambár ki a legnagyobb, ki az első, az félig-meddig szubjektív, olvasói megítélés.)

Illene nekünk itt többet gondolnunk rá. Valami állandósuló jelenlétet kitalálni neki, nem csak egy napon. Mondjuk, egy tábla a Panteonban mindenképpen illene. Talán majd egyszer egy szobor is valahol. Valami díj, pályázat, elismerés. Vagy egy felolvasás fiataloknak, időseknek. Mindenki jöjjön kedvenc Attilaversével a közösségbe, hogy annak erejével erősítsük fel a költő igazát. Ezen a napon is. Merthogy kezd felfordulni a világ. Sokadik vonalba tartozó magyar írónőről fizetett politikai hirdetés jelenik meg. Ennél szörnyűbb nem lehet, hogy a politika irodalmi rangot akar adni egy írónak. Mintha a zászlóra tűzéstől valaki jobb író lenne. Hogy valakit nem valamiért, hanem valami ellen olvasunk. (Illetve csak vásárlunk, mert azért megnézném, hogy a divatos „politikai írókat” hányan olvassák manapság, vagy csak szajkózzák a nevét.)

Petőfi már túl van ezen, Ady Endre is és József Attila is. Át kell mennünk Szárszóra, most nyílt meg az új állandó kiállítás abban a bizonyos panzióban. S látni fogjuk őt és hallani a verseit. De előbb itt, Füreden kell rá gondolnunk. Legalább a születésnapján.

Praznovszky Mihály

Vasárnapi bolhapiac

Vörösboros lekvár, házi készítésű mézek, szóttesek, palánták, sokat látott plüssmackók, használcikkek és régi könyvek.

Közel húsz árus, nézelődők, trécselők és néhány bátoratlan kísérlet az alkudozásra. Április 15 - én megnyitott a vásárcsarnok előtti téren a termelői és bolhapiac.

Őstermelők, régiségkereskedők, bioélelmiszereket árusítók valamint antikvárius kínáltak reggel héttől a vásárcsarnok előtt. Első vásárnaphoz képest nem is rossz - mondták szinte egyöntetűen a kereskedők. Majd ha vége a misének, többen lesznek - jegyezte meg egy kalapos férfi és hozzátette: be kell még laknunk a teret, a piachoz idő kell. Egyelőre halovány a hangulat, de kezdésnek nem gyenge - összegzett.

A vásárlók közül többen hiányolták a pecsenyesütőket és a kimért bort. Kár, hogy nem lehet valamit itt falatozni, pogácsa, kolbász és egy kis itóka nélkül nehéz piacra jönnöm - magyarázta egy negyvenes férfi.

Folytatás a 3. oldalon.



TARTALOM

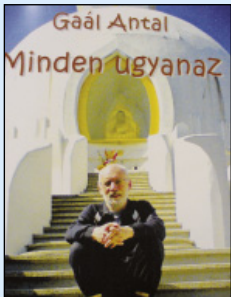
Elfogy a Balaton?



A Balaton-kutatás outsidersere, Fekete Péter állításai a tó egyre fogyó vízkészletéről.

3. oldal

Versek Gaál Antaltól



Minden ugyanaz címmel új kötettel jelentkezett a balatonfüredi költő.

7. oldal

Vitorlás sikerek



A 16 éves Vadnai Benjamin Laser hajóosztályban világbajnok lett.

10. oldal

Elindult a szezon első hajója Víz napi Balcsi-Party



Nagyszombaton, borús, esős időben ismét útjára indult a mólótól a 120 éves Kelén, ezzel megkezdődött a 166. balatoni hajózási szezon.

A Balaton gyönyörű, de csak úgy lehet sikeres a térség, ha a parti települések a közös célok érdekében összefognak - hangzott el a mólón tartott hagyományos ünnepségen.

- Tragikus és felemelő történesek tartoznak ehhez a helyhez, innen in-

dult el a modern kori hajózási története, innen merítjük hagyományainkat. Ez a hajósok ünnepe, köszönet nekik, mert nélkülük nincs balatoni szezon. Reménykedve, óvatosan bizakodással várjuk az idei szezon, optimisták vagyunk annak ellenére, hogy tudjuk: a különböző szolgáltatóknak nehéz gazdasági körülmények között kell helytállniuk - mondta a hajózikikötőben tartott megnyitói beszédében dr. Bóka István polgármester, aki hangsúlyozta, a Balaton három legjelentősebb

településének polgármesterei együtt nyitják meg a szezon, ami az összefogást jelképezi.

Dr. Balázs Árpád, Siófok polgármestere kiemelte: a Balatonnak szűksége van egy jó hajózási cégre, jó programokra és minőségi ellátást nyújtó szolgáltatókra, és szükség van a parti települések összefogására. - A Balaton egységes egész, csak együtt érünk valamit. Az első hajó érkezése ígéret csupán, hogy a jég beállta-ig járjuk a tavat, mindezt azonban nekünk, közösen

kell tartalommal megtöltenünk - vélekedett a polgármester.

- Sokszor a turisták figyelemzetnek bennünket arra, micsoda gyönyörű, idilli helyen élünk. Ezt nem szabad elfelejtenünk, ebben segítenek nekünk a hajósok, akik felejthetetlen élményt adnak az ide látogató vendégeknak - vélekedett Ruzsics Ferenc, Keszthely polgármestere, aki bejelentette: a szeszona elkészül Keszthely mintegy 2 kétmilliárd forintos beruházása.

Folytatás a 3. oldalon.

Ivóvízzel ünnepelt a Nők a Balatonért Egyesület

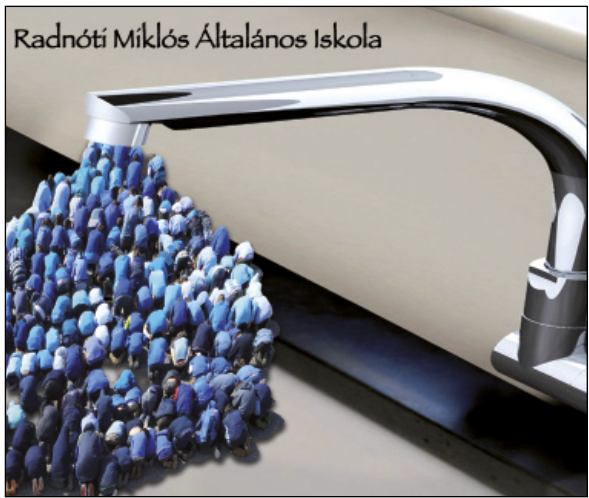
Idén sem maradt el a legnagyobb Balaton-parti Víz világnapi megmozdulás: a Nők a Balatonért Egyesület immár ötödik alkalommal rendezte meg a világnapot követő vasárnapon, március 25-én 15 órakor a Víz napi Balcsi-Partyt, melyet minden helyi csoport településén azonos időben tartottak.

Az egységes alapokra épülő családi program ebben az évben számos újdonsággal bővült, tájékoztatta lapunkat Dalosné Nagy Ibolya a NABE arácsi csoportjának vezető-helyettese.

A 2012-es Víz napi Balcsi-Partyn mutatták be az egyesület tavaly elkészült, közel három négyzetméter felületű óriás társasjátékát. A Vigyázz rá! címet viselő balatoni játék környezettudatos szemléletre, a tóparti építést, valamint természeti értékeinek megóvására tanítja a játékos kedvű

kicsiket és nagyokat. A környezetvédő civil szervezet a világnaphoz kapcsolódó, többek között víztakarékossági tippeket tartalmazó anyagokat is biztosított a helyszíneken

melynek keretében négy különböző vizet: a Berzsenyi és a Kossuth forrás vizét, egy szénsavmentes ásványvizet és egy arácsi fűrt kútból származó természetes vizet kellett kóstolniuk



az érdeklődőknek. (képünkön Balogh Ákos, a Radnóti iskola 8.a osztályos diákjának Vízcepppek című fotója)

Füreden a program egyik színfoltja volt az ivóvizet állófogadás és a vízfelismerő verseny,

a jelentkezőknek. A legtöbb versenyző az arácsi vizet találta a legjobbnak.

A Víz napi Balcsi-Party végén a résztvevők a hagyományoknak megfelelően megkoszorúzták a tavat.

Bambek



Tíz járás lesz Veszprém megyében

A járások kialakításáról tavaly szeptemberben döntött a kormány, a közigazgatás átfogó, a közből szolgáló átalakításának, a Jó Állam kialakításának egyik fontos állomásaként.

A cél olyan modern kori járások kialakítása, melyek hozzájárulnak a mai közigazgatásnál alacsonyabb társadalmi költséggel, hatékonyabban és ügyfélközpontúan működő területi közigazgatás létrejöttéhez – emlékeztetett pénteki sajtótájékoztatóján a Veszprém megyei kormány megbízott.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium társadalmi egyeztetésre is bocsátotta a járási rendszer kialakításáról szóló elképzeléseit, amely keretében országos szinten 757, megyénkből pedig 32 javaslat érkezett be járás-székhely kijelöléssel valamint település másik járáshoz csatolásával kapcsolatban hangzott el.

Veszprém megye szempontjából fontos elmondani, hogy itt teljes konszenzus volt az országgyűlési képviselők között abban, hogy milyen legyen az új rendszer hangsúlyozta dr. Kovács Zoltán.

A kialakítás során minden tekintetben figyelembe vették a 30 km-en belüli elérhetőséget, a területi határokat, a leendő körjegyzőségeket illetve a



települések érdekeit, hogy ők mit szerettek volna – tette hozzá.

A járások kialakításával megtörténik az önkormányzat és államigazgatási feladat- és hatáskörök szétválasztása, ennek alapján a járási kormányhivatalokhoz kerülnek a hatáskörébe tartozó államigazgatási, valamint a megyei kormányhivatalok szakigazgatási szervei kistérségi kirendeltségeinek, ügyfélszolgálatainak, irodáinak feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek- jelezte a kormány megbízott. A Veszprém megyei járási

rendszer új tervezete szerint megyénkből 10 járást alakítanak ki a korábbi kelenhez képest; a módosítás szerint ugyanis létrejön a Balatonalmádi járás is és tőparti település járás-székhely lehet.

Balatonalmádi: Balatonalmádi, Balatonfűzfő, Balatonkenese, Balatonvilágos, Csajág, Felsőörs, Küngös, Litér, Királyszentistván, Papkeszi.

Balatonfüred: Alsóörs, Aszófő, Balatonakali, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Lovas, Monosz-

ló, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Tihany, Vászoly, Zánka.

Sikerült egyben tartani a Nagyvázsony környéki valamint a Nivegyvölgyi településeket is, így Vöröstó, Barnag, Mencshely, Pula, Nagyvázsony a Veszprémi járáshoz, míg Balatoncsicsó, Óbudavár, Szentantalfa, Szentjakabfa és Tagyon a Tapolcai járáshoz tartoznak majd. Emlény a Veszprémi járáshoz, Felsőörs a Balatonalmádi, Nyírad az Ajkai, Vilonya pedig a Várpalotai járáshoz csatlakozik majd.

A járásköröl júniusig születik törvény, a járá-

sokhoz való tartozást vagy az onnan történő kiválás lehetőségét kormányrendelet szabályozza, a járási rendszer pedig 2013. január 1-jétől indul majd fogalmazott a kormány megbízott.

Dr. Bóka István országgyűlési képviselő a sajtótájékoztatón elmondta, kevés olyan megye van, ahol ilyen mértékben vették figyelembe azt, hogy az ott élő állampolgárok, de különösen a települési polgármesterek mit szeretnének.

A járási rendszer kialakításával a történelmi hagyományokat teljes mértékben le tudták követni, amellyel hogy figyelembe vették az elmúlt évtizedekben történt változásokat is- tette hozzá a képviselő. dr. Bóka István szerint Balatonalmádi megérdemli a járási státuszt, hiszen az település az elmúlt időszakban nemcsak lakosságszámban fejlődött dinamikus.

A sajtótájékoztatón elhangzott az is, „Járási államigazgatási rendszer kialakításának megtervezése” címmel egy projekt kerül benyújtásra, amelynek célja, hogy felmérje a kormányhivatalok járási hivatalai fizikai kialakítása szempontjából alkalmas ingatlanokat, a működéséhez szükséges teljes körű eszköz- és feltételrendszert.

Veszprém Megyei Kormányhivatal

Borverseny előtt

Az idén már huszonegyedik alkalommal rendezik meg a Füredi Borversenyt.

Évről-évre nagy az érdeklődés a gazdák részéről, mivel a borhetti borok „előszűrőjének” is tekinthető ez a verseny. Évek óta a háromszázat is meghaladja az ide benevezett borok száma, ezért a megmérettetést idén ismét két naposra tervezték.

A borokat neves szakemberekből álló bizottságokban bírálják a nemzetközileg is elfogadott irányelvek szerint. Az eredmények alapján dől el

ismét, hogy ki lesz az „Év bortermelője Balatonfüreden” cím új birtokosa. A legjobb Olasz rizlingek közül pedig kiválasztásra kerül „Balatonfüred Város Bora”.

A gazdák ismét egyedi készítésű okleveleket és értékes kerámia tárgyakat vehetnek majd át az ünnepélyes eredményhirdetésen május 6-án.

A rendezvénynek ezúttal is a Hotel Annabella ad otthont.

További információ a város honlapján és a Füred Tv reklám oldalain található.

Müller István

Felhívás

Balatonfüred Város Önkormányzata és annak Mezőgazdasági Bizottsága, a Balatonfüred-Cso-paki Borvidék Hegyközségi Tanácsa, valamint a Balatonfüred-Szölősi Hegyközség közös szervezésében kerül megrendezésre a

XXI. BALATONFÜREDI BORVERSENY

HOTEL ANNABELLA
Balatonfüred, Deák Ferenc u. 25.

2012. május 3-4. /csütörtök-péntek/ 9 órai kezdettel mindkét napon

A borversenyre benevezhetnek:
a balatonfüredi állandó lakosok a Balatonfüred-Cso-paki Borvidéken termelt saját boraikkal, mindazon személyek és/vagy gazdasági társaságok, akik a Balatonfüred-Cso-paki Borvidéken termelt saját borral rendelkeznek s regisztrált tagjai is valamelyik hegyközségnek. /Ez esetben a lakóhely, telephely mellékes körülmény./

Nevezési feltételek: A borokat április 28-29-30-án /szombat-vasárnap-hétfő/ lehet leadni az Annabella Szálloda söntésében naponta 1000 és 1800 óra között a személyazonosság igazolása mellett. A benevezett borokból a termelőnek minimálisan 300 literrel kell rendelkeznie.

A borokból fajtánként 3-3 palackot kell leadni 0,7 vagy 0,75 literes borosüvegben (kisebb kiszerezés esetén 4 palack), felcímkézve az alábbi adatokkal:

a bor fajtanéve pl.: Olaszrizling 2011
a bor évjárata Balatonudvari Öreghegy
a bor termőhelye Kapás Tamás
a termelő neve, címe Balatonfüred, Venyige u. 1

Fontos: Amennyiben a termelő a borával részt kíván venni a FÜREDI BORHETEK-en is, kérjük a címkére ráírni „BORHETEK”! Egy termelő /pincészet/ max. 10 bort nevezhet be ezzel a megjelöléssel a versenyre!

A nevezési díjak az idén nem változtak és azt a Rendezőség az alábbiak szerint állapította meg:

1-5 mintáig 3.000 Ft/minta /2.360.-+ 27 % áfa/,
10 minta felett 8000 Ft/minta /6.296.-+27 % áfa/.

6-10 mintáig 6.000 Ft/minta /4.722.-+ 27 % áfa/.

A nevezési díjat a minták leadásakor kell kifizetni, s amelyről mindenki számlát kap.

A borokat felkért szakértőkből álló bizottság bírálja Dr.Kállay Miklós tanszékvezető, egyetemi tanár a Corvinus Egyetem Borászati Tanszékének vezetője irányításával.

A borok pontszámait számítógépes program átlagolja és nyomtatja ki a végeredményt.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre és a díjak átadására május 6-án/vasárnap/ 1700 órakor kerül sor az Annabella Szálloda különtermében.

Az idei – sorrendben huszonegyedik – Balatonfüredi Borverseny eredményhirdetésére szívesen látjuk a borok termelőit, családtagjait, borbarátokat és a füredi vendéglátó vállalkozókat is.

A borversenyre benevezett borok termelői közül kerül megválasztásra „AZ ÉV BORTERMELŐJE BALATONFÜREDEN” cím új kitüntetettje. Ezt az a magánszemély /vagy gazdasági társaság borászati vezetője/ nyeri el, aki balatonfüredi állandó lakos és életvitelszerűen itt is lakik, ill. a cég központja/telephelye Balatonfüreden van bejegyezve. A díj odaítéléséről szabályzat alapján dönt az erre illetékes szakmai grémium. A bizottság az egy termelő által benevezett borok pontszámainak összegzése alapján dönt. Az aranyérmes Olasz rizlingek közül a képviselőtestület ismét kiválasztja „Balatonfüred Város Borát”.

A borversenyen való eredményes szereplés előnyt jelent a Füredi Borhétre történő jelentkezés elbírálásakor. Valamennyi résztvevőnek eredményes versengést kíván:

a rendezőség

Kevesebb vonat április 15-től

A szakminisztérium országosan több mint 400 vonatot állított le április 15-től. Szinte valamennyi vasútvonalat érzékenyen érinti a csorbítás.

A kormány még 2010-ben újraindította a mellékvonalakon a vasúti

közlekedést, időközben kiderülhetett, hogy ezek fenntartása valóban nem gazdaságos. Most vonalbezárás nem lesz, igaz, van ahol vonat sem nagyon.

A Balaton északi partját is érinti a MÁV gyorsfékzése, hiszen a téli menetrendi időszakban két közvetlen budapesti vonatot is törölnek a menetrendből.

A Balatonfüredről 5:51-kor induló sebesvonat áprilistól nem a Déli pályaudvarig, hanem csak Székesfehérvárig közlekedik majd, délután pedig nem indul a Déliből Tapolcára a 14:56-os vonat sem. Helyette Székesfehérvár és Tapolca között személyvonatot állítanak be. Ezzel két fontos közvetlen fővárosi kapcsolat szűnik meg a Balaton északi partja és Budapest között. A spórolás jegyében várható az is, hogy a jövőben több Bz szerelvénnel (képünkön) találkozhatunk majd a 29-es vasútvonalon. A mostani járatmegszüntetés a kisebb települések lakóinak jelent hátrányt, hiszen a kora reggeli sebesvonat mindenhol megállt, ugyanakkor átszállás nélküli eljutást biztosított a fővárosba, csakúgy, mint ellentétes irányú párja.

Bán

Lomtalanítási mérleg

A március 31-i lomtalanításban a PROBIO Zrt részéről 36 dolgozó vett részt a munkálatokban. Ezen túl 4 vállalkozó segített gépjárművek biztosításával, továbbá 11 szakiskolai tanuló vállalt szerepet a feladatok megoldásában.

Április 6-áig összesen 162 tonna hulladékot gyűjtöttek be a város területéről, melyben szerepel a külterületekről összegyűjtött mennyiség is.

„Sajnos 5 köbméter festékes dobozt is begyűjtöttek az akció során, ami veszélyes hulladéknak számít. Pozitív tapasztalat, hogy a meghirdetett időponthoz viszonylag közel, az utolsó pillanatban helyezték ki a lim-lomot a lakosok. A városban megjelenő számos guberáló, így is szétválogatta a hulladékkupacokat, mellyel többletmunkát okoztak társaságnak és kellemetlenséget a környéken lakóknak.

A lomtalanítást megelőző hétre hirdettünk külön elektronikai hulladékgyűjtési akciót, melyen a lakosság az elektronikai hulladékokat helyezhette el telephelyünkön, ahonnan azokat elszállítottuk. Ennek ellenére sajnos, ugyan minimális mértékben, de kihelyezésre kerültek ilyen típusú hulladékok is a lomtalanítás alkalmával.

BFN



BALATONFÜREDI NAPLÓ

Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft. 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36 30 216 17 68

Felj.: Pálffy Károly • Fotók: Füred Televízió • Nyomdai előkészítés, tervezés: Godzsa Zóárd
http://gonzovilaga.hu • Nyomdai munkálatok: Keller Print Nyomda Kft. Ajka, Felelős vezető: Keller Gyula • Hirdetésfelvétel: +36 20 468 53 85 • ISSN: 1417-538 • A szerkesztőség jogának tekintet az olvasói levelek megválasztása. Az olvasó leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló Szerkesztősége, Polgármesteri Hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. • E-mail: bfn@furedtv.hu • Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható • Füred Stúdió Televíziós Kft.,

Elfogy a Balaton?

Sokan első tavaszi sétájuk alkalmával szembesülnek a ténnyel: ismét rendkívül alacsony a tó vízszintje és még csak ezután következik a meleg nyári időszak. Erről, az igencsak aktuális témáról beszélgetek a főred Fekete Péterrel, a kérdés szakértőjével.

– Ön körül mostanában szinte forr a levegő. Javaslattal fordult az Akadémiahoz, újságcikkek, tv-híradók szereplője, tanulmánya jelent meg meteorológiai szaklapban, internetes szakoldalon közli éves összefoglalóját, egyetemi alapítványánál előadást tart, stb. Ilyen hálás dolog a távol foglalkozni?

– Sokaknak, így Önnek sem kell bizonygatnom, hogy lassan, már egy évtizede hangoztatom: sajnos, egy hibás számítás következtében hamis biztonságtudatban élünk. Amíg az elmúlt évek hozták a vízszint tartásához szükséges évi víztöbbletet, a kutya sem törődött azzal, hogy mit beszélnek. Most szárazabb időszak köszöntött be és egyszerre mindenkit izgat a jövőnk, de ez természetes.

– Mielőtt a jövőnkkel foglalkoznánk, azért váltunk néhány szót a jelenünkről. Az ember lemegy a partra, látja, hogy alacsony a vízszint. Eszébe jut, hogy jó egy éve attól féltünk, hogy kiönt a tó, a jég még a sétányunkat is megrongálhatja. Akkor sok volt a csapadék, most meg kevés és ez a természet rendje, gondolom?

– Valóban, a klímánk rendkívül változatos, nedves és száraz évek válto-

gatják egymást. Mindenki emlékszik alacsony és magas vízállású évekre és ezek előfordulását sokan példaként hozzák fel a mai aggodalmakkal szemben. Pedig a vízállás nem minden és erre a legjobb példa az 1921-es esztendő. Ez az év hozta az újkori Balaton legalacsonyabb vízállását, –35 cm-rel, ami a mainál mintegy 115 cm-rel alacsonyabb volt! Szakemberek azonban kiderítették, hogy az alacsony szabályozási szint és a kontrollálatlan vízleeresztés okozta e helyzetet, amihez csak hozzájárult az azévi szárazabb időjárás. Összességében ez az év is pozitív vízhozamú volt, de alacsony vízállása ismétlődésének elkerülése érdekében szabályokat hoztak. Megemelték a szabályozási szintet és elrendelték a hidrológiai adatok regisztrálását. Innentől vannak adataink a tóra eső csapadék, a vízgüjtőből befolyó vízmennyiség, a párolgás és a leeresztés mennyiségéről, azaz a tudomány ekkortól számol és szabályoz.

– Ha a vízállás nem minden, ahogy Ön mondja, akkor mi a minden?

– A regisztrált adatokból számítható éves vízhozam, víztöbblet, vagy ahogy a tudomány nevezi: az éves természetes vízkészletváltozás. Ha ez pozitív, akkor az általunk kívánt vízszintet elő tudjuk állítani, ha negatív, nem. Ennek hosszútávú alakulása ugyanakkor megmutatja, hogy a tó elegendő víztartalékkal rendelkezik-e, vagy sem.

– Magától adódik a kérdés, hogy állunk e téren?

– Ahogy említettem, 1921 óta vannak adatok és 2000-ig nem volt negatív vízháztartású évünk. Azóta viszont már hat is, ahogyan azt a közelmúltban Molnár Gábor úr, a Balatoni Innovációs Kft vezetője is nyilatkozta. Ez a tény mindenesetre, minimum figyelemztető.

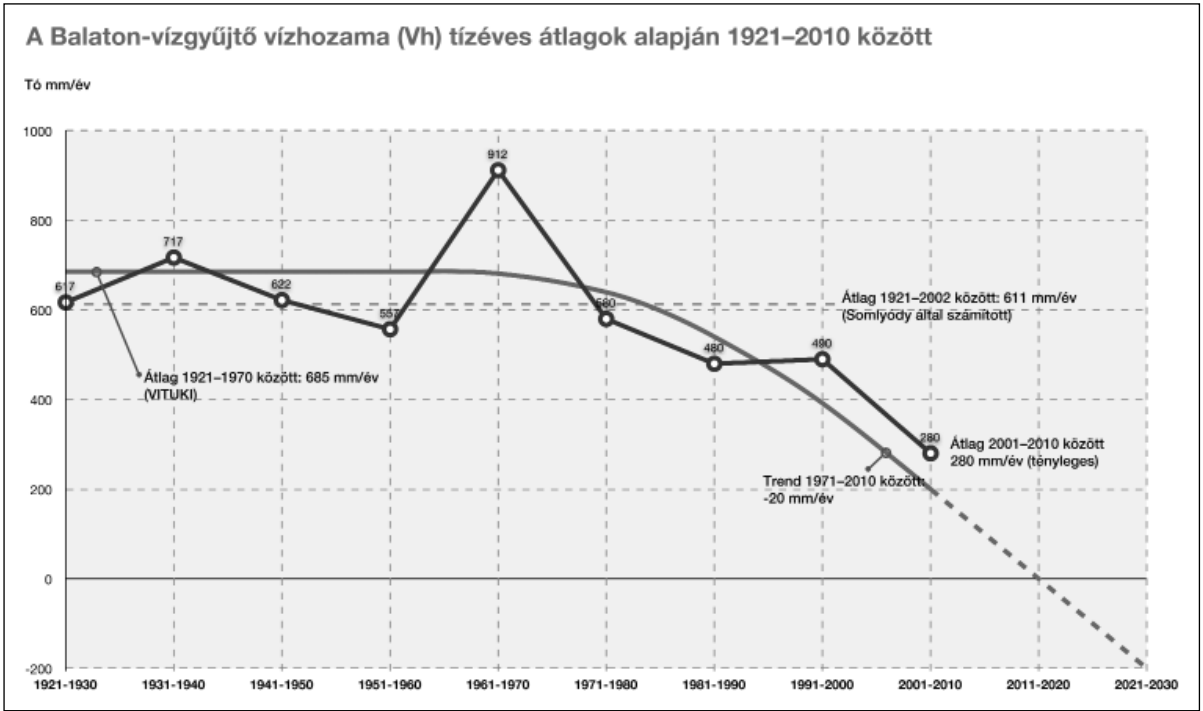
– A 2000 körüli időszak valóban, rendkívül száraz volt és sokan aggódtak a tó sorsát illetően. Felmerültek különböző vízpótlási elképzelések is, amiket végül egy akadémiai jelentés elvetett. Úgy tűnik igaz volt, hiszen a víz visszajött. Önnek mi erről a véleménye?

– Sajnos, az emberek fejében erről e jelentésről csak ennyi maradt meg, valószínűleg azért, mert azt akarták hallani, hogy semmit nem kell tenniük. Azzal szinte senki sem törődött, hogy a véleményüket megalapozó számítás hibás, és a levont következtetéseik nem állják ki az idő próbáját.

Nem egy-egy év számít, ha a változás irányát vizsgáljuk

Ilíenekre gondolok pl.: a töből a csapadékkal egyenlő felesleget ereszt-hetünk le, az évi csapadék idősorában nem mutat-ható ki trend, nulla cm-es legkisebb vízállás a klíma-változás után is csak 5000 évenként egyszer fordul elő, stb. Ezek olyan sület-lenségek, amelyeket vagy már megcáfolt az azóta el-telt időszak, vagy a cáfolat legjobb útján haladunk.

– Említette a klímaváltozást. Ez állhat a háttérben?



– Sokan, ha meghallják a rádióban, tv-ben, stb. hogy klímaváltozás, már ki is kapcsolják a készüléket. Sikerült a különféle katasztrófa elméletekkel, büntudatunk felkorbácsolásával olyan közhangulat kialakítani, hogy a nagy többség nem hisz benne és legfeljebb valami távoli időpontra teszi megjelenését. Pedig térségünkben,

az adatok szerint, az 1970-es évek eleje óta létezik, évtizedek óta együtt élünk vele. Ez idő alatt átlaghőmérsékletünk mintegy 0,7 C°-kal lett magasabb és csapadéunk 15%-kal kevesebb. Mindez teljesen egybevág a globális előrejelzésekkel, vagyis olyanról már nem beszélhetünk, hogy majd a – bekövetkező – klímaváltozás után mekkora vizünk lesz.

– Minden adat, melyet említ, kedvezőtlen irányba mutat. Nem fordulhatnak elő olyan évek, mint pl. a tavalyelőtti, amelyek segíthetnének?

Természetesen előfordulhatnak extrém nedves

évek, de gyakoriságukat illetően óvni a túlzott optimizmustól. Most készített tanulmányomban éppen a 2010-es év vízhozamát elemzem és 1965-ig kellett visszanyúlnom, hogy hasonlóan nedves év adataival tudjam összevetni. Persze, nem egy-egy év számít, ha a változás irányát és mértékét vizsgáljuk. A következő ábrában – mely akadémiai javaslatomban szerepel – az elmúlt kilencven év vízhozam adatait összegeztem évtizedenként. Az évtizedes összegzések kiszűrrik egy-egy kivételes év torzító hatását, viszont már jól mutatják a hosszútávú tendenciákat. Az ábrából jól kitűnik a 70-es évektől bekövetkezett csökkenés és egyben az is, hogy a 2003-as akadémiai jelentés (az ábrán szerzője után „Somlyódy által számított”) ezzel nem számolt, hanem csupán 82 év számtani átlagát vette. E hiba annyit jelent, hogy mára nem 611 mm/év a vízhozamunk, mint ez alapján hisszük, hanem 280!

– Fel kell tennem a kérdést, egyáltalán hogyan

tovább? Tudunk-e valamit csinálni, vagy kénytelenek leszünk elszemnedni e folyamatot?

– Csak ez utóbbit ne tegyük! Először számoljunk, elemezzünk (közel tíz évig ügysem tettük) és próbáljuk pontosítani ábrám eredményvonalának további futását. Tudok olyan előrejelzésről, mely szerint ugyan lefelé átlépjük a nulla víztöbblet vonalát, de a melegedés mellett a csapadék is növekedni fog, így a csökkenés összességében megáll. Ez módot nyújtana beavatkozásra.

– Beavatkozásról beszél, ami vízpótlást jelentene?

Ha hosszútávon a nulla víztöbblet alá csúszunk, választhatunk: vagy vízpótlásról gondoskodunk, vagy lemondunk a tóról. Nem hiszem, hogy akadna olyan felelős vezetőnk, teszteltünk, aki ez utóbbit kimondaná.

– Hol az a határ, mikor a vízpótlás szükséges? Lesz akkor egyáltalán erre víz?

– Az utóbbi évtized és a megelőző, néha előforduló, száraz évek elemzése alapján a nulla

víztartáshoz 500-520 mm éves, tóra hulló, csapadék tartozik. Ez azt jelenti, hogy 5% körüli további csapadéavesztés esetén érjük el e határt, miközben klímánk közel sem lesz sivatagi és ezért a feladat, szerintem, biztosan megoldható.

– Végre egy jó hír! Vállalkozna egy előrejelzésre az idei évre, közeljövőnkre is?

– Mintegy 80% valószínűséggel az idei év észére 40 cm körüli vízállást várok, míg, 2015-ig alulmúljuk a 2003-as 23 cm-es mélypontot. Meg fog dőlni a kritizált akadémiai jelentés 5000 évre szóló jóslata is. Ez 90 cm-es „túlfolyó szint” mellett jelezte ilyen időtávra az egyszeri 0 vízállást, azaz mostani (tavaly májusi) 111 cm-es zsilipzáró szintünkről indulva, 21 cm alatt már túlhaladjuk. Ezután kedvezőbb évek következnek, és a tó szintje visszatér. 2022 táján kezdődik egy újabb száraz időszak, ami beavatkozásunk nélkül már végzetes lehet.

BFN

Elindult a szezon első hajója

Folytatás az 1. oldalról.

Dr. Horváth Gyula, a Balatoni Hajózási Zrt. vezérigazgatója kérdésünkre elmondta: a hajózási társaság 22 kikötőjében 23 személyhajó, továbbá 4 komp közlekedik. Az idei szezonban is több kikötőből, köztük Füredről is indulnak majd sétahajók, programmal, étkezéssel meghirdetett hajókirándulások várják a vendégeket.

Április 7-től, egyelőre csak a hétvégéken, de elindulnak a menetrend szerinti hajójáratok és sétahajók, Füreden a Csongor nosztalgiahajóval pedig már a hónap eleje óta lehet kirándulni. Négy év után öt százalékkal drágultak a jegyek, de amenetrend szerinti hajójáratokon a Balaton Régió állandó lakosai 25 százalékos kedvezménnyel



utazhatnak a teljes hajózási szezonban. Április 28-tól naponta járnak majd a hajók a Siófok-Balatonszilas-Tihany, valamint a Fonyód-Badacsony útvonalakon.

tavaszi menetrend szerint közlekedik a komp is, változatlanul óra harminckor indulnak Tihanyból, az utolsó 19.30-kor kel át a Balatonon. A teljes árú jegy 540 Ft, autóval 1550 Ft-ba kerül. Az ünnepségen a Balatonszilas Ifjú-sági Fúvószenekar adott ténztérét, a Siófoki Férfi Dalkör Egyesület és a Balatonszilas Néptánc Együttműködés adott műsort. Az ünnepséget követően, dacolva az esővel, a Keleni-nyes sétányra indult.

balatonszilas.hu

Konferencia Európa tavairól

A Pannon Egyetem és a Balaton Fejlesztési Tanács, illetve munkaszervezete, a Balatoni Integrációs Kft. nagy jelentőségű tudományos konferenciát rendezett Veszprémben. Az úgynevezett EULAKES – European Lakes Under Environmental Stressors-projekt tapasztalatainak megvitatására egybe-

segreglett mintegy fél száz szakembert Padisák Judit a Pannon Egyetem professzora, s Porga Gyula Veszprém polgármestere köszöntötte.

Európa jelentősebb tavai multifunkcionálisak: egymás mellett többféle célnak, kívánalomnak kell, hogy megfeleljenek. Többek között élőhelyet kell biztosítaniuk az őshonos (esetenként védett) fajoknak, fenn kell tartaniuk az egészséges, jól működő ökoszisztémát, és ugyanakkor számos használati funkciót is be kell tölteniük: rekreáció, halászat, ivóvízellátás, csak a legfontosabakat említve. Mindez a környezeti döntéshozók számára is komoly kihívást jelent. Az EULAKES

(European Lakes Under Environmental Stressors) projekt fő célkitűzése éppen ezért a közép-európai tavak fenntartható használatának, megfelelő kezelésének elősegítése az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése érdekében.

A projekt négy - a Balaton, az olasz Garda-, az osztrák Fertő- és a lengyel Charykowskie-tóval - foglalkozik 9 szervezet közreműködésével. A projekt vezetését, koordinálását az olasz Garda-tó Község (Communa del Garda) látja el. Hazánkat a Pannon Egyetem és a Balatoni Integrációs Non-profit Kft. képviseli. A résztvevő szervezetek köre széles spektrumot ölel fel: egyetem, kutatóintézet, önkormányzati szövetség, nonprofit szervezet, nonprofit cég, alapítvány, állami szerv.

A projekt időtartama 3 év (2010-2013), költségvetése 2,9 millió euró, finanszírozza az Európai Unió (Európai Területi Kooperációs Cél, Közép-Európai Program). A projekttől többek között egy olyan új, integrált szemléletű

döntéstámogató rendszer várható, amely a történeti ismeretanyagra, a monitoring rendszer tökéletesítésére, ökológiai modellezésre, térinformatikai és műholdas adatok feldolgozására épülve támogatja a döntéshozókat az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás, illetve más környezeti stresszleküzdése érdekében hozandó intézkedések kialakításában.

Az eddig végzett munka tapasztalatairól, eredményeiről a Veszprémben megrendezett konferencián a különböző munkacsoportok képviselői részletes összefoglalót adtak. Az előtte megrendezett sajtótájékoztatót Molnár Gábor a Balatoni Integrációs Kft. ügyvezetője elmondta, hogy a projektben a jelenlegi monitoring rendszerek felmérésével, jövőbeli fejlesztéseire kidolgozott javaslatával, a tavak sérülékenységének vizsgálatával, és kockázat-elemzésével vállaltak szerepet, a bevont szakemberek révén. Emellett fontos szerepük van az EULAKES

eredményeinek megismerésében is a döntéshozók, a regionális érdekeltek, illetve a nyilvánosság körében. Külön is figyelembe ajánlotta az újságíróknak, hogy az utóbbi 12 esztendő feleében több víz folyt, párolgott vagy szivárgott el a Balatonból, mint amennyi a befolyóink és csapadék formájában bekerült.

A vízügyi igazgatóság szakemberei szerint 1921-től 1999-ig nem volt példa a negatív vízmértékre, azóta viszont 50 százalékos az előfordulása. Eppen ezért minél előbb kell foglalkozni e gonddal.

Az EULAKES projekt többek között erre is vállalkozik. Kovács Nóra az egyetem docense viszont arra hívta fel a figyelmet, hogy Európában is, az idegenhonos fajok nemcsak ökológiai, de gazdasági problémákat is okozhatnak. Az ezek mérséklésének lehetőségeit felmérő, elemző EULAKES projekt elősegítheti a mindezzel kapcsolatos európai jogszabály megszületését is.

A.A.

Megint jó volt füredinek lenni Tisztelgés Jankovics Marcell rendező előtt



Március 6-án a Balaton moziban Az ember tragédiája című filmet tekinthették meg, s a filmvetítés után az alkotóval, Jankovics Marcellel beszélgethettek az érdeklődők.

Az elmúlt időszakban többször jártam a debreceni modern képtárban, a MODEM-ben. Az ott látottak megleptek, elgondolkodtattak, meghökkentettek, néhány esetben el is borzasztottak.

Pedig az alkotások nem idegenek a valóságtól, 21. századi kaotikus világunkat képezik le, melynek – sajnos – szerves része a rút, a torz is, s ha csak a médiában tájékozódánk, azt hihetnénk, hogy a miniket körülölelő világban nagyon kevés a szép, az értékes, a felemelő.

Enn abban szeretek hinni, amit Egry József mondott: „A látottakat ismertté, az ismerteket tudottá, a tudottakat élménnyé, az élményeket magasztossá kell tennünk, hogy művészetet hozhassunk létre”. Ilyen elvárással ültem be a moziba, kettős érzéssel: egyrészt várakozás volt bennem a mű iránt, másrészt kicsit szorongtam, hogy fogok kibírni

három órát, mennyire kötnék majd le a látottak. Pedig Jankovics Marcell eddigi filmjeit ismerve, nem is értem, hogy merülhetett ez fel bennem, hiszen a János vitéz, s a Fehérlófia a rajzfilmek világában nemzetközileg is az élvonalbeli művek között van.

Az ember tragédiája a legjelentősebb animációs film, 18 évig készült. Madách Imre műve véleményem szerint az egyik legjelentősebb világirodalmi alkotás. Témája, nyelvezete, a számtalan szólás, szállóige, minden mondatát, gondolatát fontossá teszi. S bár próbáltam figyelni, néha azt vettem észre, hogy nem is hallom a szöveget, annyira lenyűgözött a képi világ, s elrepült a három óra.

Jankovics Marcellel mindig munkált az oktató szándék, s a filmben nem csak a Tragédiáról, hanem a képzőművészeti irányzatokról is képet kaptunk a köztársaságban. Keveredtek a színek, stílusok, klasszikus remekművek köszöntek vissza a vászonnál, a prágai, londoni, párizsi színnél csak ámultunk a csodától, amit láttunk. Ahogy az alkotó fogalmazott, a falanszter rajzolásakor egy NDK-s képregény merült fel képzeletében, mely tö-

kéletesen visszaadta a mondanivalót s illeszkedett a mű egészéhez.

Az ember tragédiája nem egy optimista mű. Ezt Madách is érezte, amikor a végén még nyomatékostja mondanivalóját: „Mondottam ember: Küzdj, és bízza bizzál.” A mű kulcsszava a küzdelem, s ez a küzdelem kíséri végig az alkotást színről színre, hogy végül egy harmonikus egésszé álljon össze, ahol árad a látvány, a gondolatok, s mindezt Mozart Requiemje s a fantasztikus zenei válogatás tetőzi torokszorító élménnyé.

Enn abban a generációba tartozom, amelyik rengeteget járt moziba, s ma is előnyben részesítem a filmszínházat a házi mozi-val szemben, de most alig várom, hogy megjelenjen a film dvd-formátumban, s otthon nyugodtan, alaposan újra megnézhessem.

A Balaton mozi tulajdonosa, Pálffy Géza egyfajta kultúrmissziót is teljesít itt, Balatonfüreden. Köszönöm neki, hogy lehetővé tette a film megtekintését, s köszönöm Jankovics Marcellnek, hogy ellátogatott hozzánk. A jó Isten éltesse nagyon sokáig, hogy megvalósítsa mindazt, amit még eltervezett!

M.J.

Tomas Tranströmer

Lisszabon

Az Alfama negyedben a sárga villamos zengve nekivágott a kaptatónak.

A dombon két börtön is volt, az egyik a tolvajoké.

Kikiabáltak a rácsos ablakokból, hogy fényképezzük le őket.

„Itt fényképezni?”, szólt a kalauz, s zavartan mosolygott hozzá - „itt a politikusok ülnek”.

S a magasból, a magasból, az oromfal magasából, egy ablakból egy távcsöves férfi, láttam, a tengert nézte.

A kék ájerben mosott ruha lógott, a falak átforrósodtak, s a falon a legyek egy helyre néztek, mint ki olvas. Hat évvel később egy lisszaboni hölgytől megkérdeztem:

„A börtönökkel valóban az a helyzet... vagy talán álmodtam az egészet?”

(Tózsér Árpád fordítása)

Nobel-díjas költő Balatonfüreden Első nap a piacon



Az 1931-ben született Tomas Tranströmerrel van szó, aki az elmúlt évben kapta meg a világ legrangosabb irodalmi elismerését (a képen középen 2011 decemberében). Ő nem vehette át, hiszen hosszú évek óta súlyos beteg. De csak a teste, mert a szelleme az ép.

A költészet hónapjában jó felidézünk, hogy egy vékonyka szállal kötődik a városhoz s beillik a mi híres Nobel-díjas parkunk halhatatlanjai közé. (Nem a park Nobel-díjas, hanem azok, akiknek fa őrizi ott az emlékét.) Sokan vannak már a sétányon jelen emlékfáikkal, de mintha költő csak kettő lenne: Tagore 1926-ból és Quasimodo

1961-ből. És most itt a harmadik, egy svéd 1977-ből.

Ennek is kerek évfordulója van tehát az idén. A történet aranyos, nekem Németh István barátom, egy kiváló költő (de jó társaságban forgok!) mesélte el. Rögtön meg is néztem Fodor András költő naplójában, mit írt erről.

Tehát harmincöt éve történt, 1977. március 22-én, hogy svéd író delegáció járt Magyarországon, a csoportban ott volt Tranströmer is. Meg volt a szokás protokoll program, s aztán irány Szigliget, ahol hajdanán egy helyen egyszerre oly sok magyar költőt lehetett megtalálni. Másnap indultak vissza Pestre, de Fodor András előre sietett és Füreden betért Piroskanén csárdájába. Ahol

megbeszélték a tréfás jelenetet. Miszerint megjött a második konvoj, nagyot sétáltak Füreden, megnézték az emlékfákat, majd elmentek egy jót enni Piroskanénhez. Fodor András rámutatott a vendégekre s közölte Piroskanénivel: itt vannak a svéd költők, ez a leghíresebb közöttük. Mire a kedves asszony öszszecsapta a kezét és lelkenedezve felkiáltott: „csak nem maga Tranströmer személyesen!”

El lehet képzelni a megdöbbenést, a meglepetést majd a nevetést. A költő gyorsan dedikált egy könyvet is szíves vendéglátójának. (Ki ez a Piroskanén? Él még? Hol lehet? S hol lehet ez a füredi emlékének is tekinthető dedikált kötet?)

Való igaz, hogy e látogatás hatására nem született vers, a város nem ke-

rült be a svéd irodalom történetébe. De nekünk minden ilyen kis esemény fontos. Mert gazdagítja a város irodalmi emlékezetét, beépülését a közös értékre. Meg annak érte is, hogy számunkra mindenki fontos, aki erre jár, aki kíváncsi Füredre és a város múltjára.

Ültessünk hát fát Tomas Tranströmernek, a Nobel-díjas svéd költőnek! Őt magát nem tudjuk meghívni, hiszen nem utazhat, de hátha a modern technika segítségével közvetíthetjük neki az eseményt: van valahol Európában egy ország, amely arról is híres, hogy csoda-tava partján, egy kedves kisvárosban őrzik, gazdagítják szellemi értékeit is. Most éppen egy modern, mai költőt kívánnak beemlíteni gazdag irodalmi örökségükbe.

(p.m.)

Folytatás az 1. oldalról.

Szinte valamennyi stand előtt voltak nézelődők, ki gyerekének vett ki mackót, ki házi mézet vitt, ki speciális lekvárt kóstolt, ki lapozgatott a könyvekben és volt, aki 4-es fűróféjért jött. Biciklisek, kutyasok, családok babakocsival, templomból érkezők, nejlonszatyros, tévovázó férfiak – megfordultak itt sokan.

A vásárcsarnok előtti diszburkolatos téren a Probio Zrt. figyelembe véve az igényeket, új piacot hozott létre. Továbbra is várják östermelőket, kereskedőket, bioélelmiszerrel illetve termék készítőket, régiség és használt cikk piácozók, népművészeti illetve népi iparművészeti termékeket forgalmazók, peccsenyesütők, és bortermelők jelentkezését. Az új piac minden vasárnap 7-12 óra között lesz nyitva, árusítani 270 Ft/m2 napi-díj ellenében lehet majd.

Előzetes jelentkezés és további információ hétköznap: 7-12 óra között személyesen a vásárcsarnok igazgatójánál illetve telefonon a 30/950-6261 telefonszámon vagy a probiort@probiort.hu e-mail címen lehet. Ezt a címet a spamrobotok ellen védjük.

A weboldal megtekintéséhez engedélyezze a Javascript használatát.

Martinovics Tibor

Petőfi Sándor egyetlen fotója

Amikor 1868-ban meghalt Szendrey Júlia, a hagyatékában a sógora, Petőfi István, talált egy elfeketedett ezüstlemez, ami valamikor fényképlemez lehetett, de már csak egy árnyék látszó-dott rajta.

A lemez később Petőfi fiához, Zoltánhoz került, majd a halála után az 1870-es években egy Beliczay Imre nevű orvoshoz. Ő amatőr fotográfus volt, és megpróbálta feljavítani a már láthatatlanná feketedett dagerrotípiát. Valamelyest sikerült is neki, és

tovább romlott, amikor 1953-ban Escher Károly fotóművész jelentkezett a múzeum vezetőjénél, hogy ő megpróbálkozna a fekete lemezen levő kép láthatóvá tételével, hátha valóban Petőfit ábrázolja, ahogyan a Beliczayék családi legendáriuma tartotta. Azzal a feltétellel foghatott a munkához, hogy előbb próbaként egy másik, ugyancsak feketévé oxidálódott, de értéktelennek tartott régi dagerrotípen tegyen próbát, és ha sikerül feljavítania, akkor megkaphatja a Petőfinek tartott képet is. Escher a száz éves fotókönyvek átböngészése



felismerni vélte a képben – Petőfi Sándort! De annyira rossz volt a kép minősége, hogy el is felejtkezett róla, csak egy levelet írt az egyik barátjának arról, hogy talált ugyan egy Petőfi-dagerrotípiát, de már gyakorlatilag hasznavehetetlen. A dagerrotíp eljárásról ugyanis tudni kell, hogy nincs negatív, nem lehet másolatot készíteni vagy sokszorosítani, a pozitív kép rögtön az ezüstlemezeken keletkezik, és ugyanúgy oxidálódik, feketedik, mint az ezüst ékszerek.

Ezek után a lemez évtizedekre eltűnt – de érdekes módon a levélke, amiben szó van róla, előkerült 1948-ban, a centenáriumi ünnepségek kapcsán. És a Beliczay-család egyik idős tagjának úgy rémlett, mintha a „nagyapapa mondta volna, hogy kallódik valahol egy Petőfi-fénykép, de hogy hol, azt nem tudja”. Nosza, feltúrtak pincét-padlást, és a sok limlom alól előkerült egy kb. 7×10 centis kis lapocsk, de az ezüstfelület teljesen feketére oxidálódott, úgy hogy csak annyi volt biztos, hogy egy dagerrotíp képet találtak. Hogy kit ábrázol, azt nem lehetett megállapítani. A Nemzeti Múzeumban megpróbálták restaurálni, de reménytelennek tűnt a vállalkozás, úgy hogy leltárba vették, és félretették a lemez.

Újabb évek teltek el, közben a lemez minősége

után, a régi könyvek alapján előhívta Kossuth Lajosnak egy addig kevésbé ismert arcképét. Végül 1955-ben Escher megkaphatta restaurálásra a lemezt – amely az eltelt négy évben tovább feketedett. Azonnal tisztítani kezdte, és több mint 100 évvel Petőfi halála után valóban láthatóvá vált az egyetlen fénykép, ami a költőről készült. A felvétel ma a PIM tulajdona.

Szorgos levéltári kutakodással kiderítették, hogy Petőfi barátja, Egressy Gábor, a színész – mellesleg a Szózat zeneszerzője – 1843-44-ben Párizsból hozott magával egy fényképezőgépet, és ahogy a fia, Egressy Ákos írta évtizedekkel később: “atyám Petőfit is rávette egyetlen egyszer a pózra; de többször nem állt kötel-nek.

Nem szerette magát képmásoltatni.” Annyira nem, hogy a képet eredetileg jegyajándéknak szánta Szendrey Juliának, de az idealizált portré-festményekhez szokott, és meglehetősen hiú Petőfinek egyáltalán nem tetszett a korszellemhez képest brutalisan őszinte fénykép. Ezért egyszerűen eldugta, és mire a halála után Júlia megtalálta, addigra már úgy megfeketedett, hogy az özvegy maga sem ismerte fel, hogy kit ábrázol az eloxidálódott ezüstlemez.

Forrás: premier.mtv.hu

Régen elfeledett mesterségek

Vetzl Mihály magángyűjteménye Arácon tekinthető meg

Ács, asztalos, és egyéb mesterségek szerszámai apáról fiúra című kiállítás nyílt meg Arácon. Vetzl Mihály magángyűjtő tárgyai a Református Egyházközség gyűlekezeti házában, április 13-ától láthatók.

Vetzl Mihály Balatonarácson él. Az elemi iskola elvégzése után ácsnak tanult, már fiatal korától kezdve a fa megmunkálása szerzett neki örömet. Inas éveit Bakonybélben és Zircen töltötte. Az ács szakma elsajátítása után leérettsgizett és építész technikus oklevelet szerzett. Mint építész, hosszú éveket töltött el az építőiparban. Azonban, nem lett hűtlen eredeti szakmájához, az ácsmesterséghez sem. Megszerezte az ács mestertervizgát és újra ebben a szakmában dolgozott.

A kiállításon az elmúlt évek során összegyűjtött ács és asztalos szerszámokat mutatja be. Vetzl Mihály azt vallja; az alázattal és elhivatottsággal végigdolgozott évei alatt a kapott feladatokat a lehető

legjobban próbálta mindig elvégezni. Szeretné a fiataloknak e tapasztalatokat, értékeket átadni.

Az apáról fiúra címmel fémjelzett kiállításon a református gyülekezeti ház alsó szintjén találjuk a kőműves, ács és asztalos szerszámokat. A tárlókban léptékvonalzó, betonok tájékoztató keverési adatainak a toló táblázata. Hagyományos és hajlítható vonalzők, vízmérték, mérőeszközök láthatóak. A különféle méretű szarvas és fémgyaluk érdekessége az, hogy a bélyegzőikről leolvasható, mikor és hol készültek. Különlegesség az is, hogy az egyik gyalun balatonfüredi bélyegző található.

Vetzl Mihály régi rajzokkal, szakkönyvekkel, igazi kincsekkel is rendelkezik. Ilyen kincse a Bútorasztalosok szakmai ismerete című könyve, az 1950-es évekből. Ebben a szakkönyvben, a faiparban leggyakrabban használt; elferdített német, helyes német és a helyes magyar kifejezések alakjai is megtalálhatóak. Ilyen szó például: cirkli, zirkel, vagyis körző. De láthatóak

A fa mint építőanyag

A fa építési célú felhasználása az emberiséggel egyidős.

A fa számtalan olyan tulajdonsággal rendelkezik, mely különösen alkalmassá teszi építési szerkezetként történő felhasználásra. A fa súlya, más építési anyaghoz képest csekély. Mégis jelentős nyomó, húzó, hajlító szilárdsággal rendelkezik. Jó a hőszigetelő képessége, ezzel együtt igen csekély a hőtágulási tulajdonsága. De fontos volt ez a tulajdonsága például a segédszerkezetek (állványok, zsaluzatok) készítésekor is. Könnyen megmunkálható sőt, ha megfelelően bánnak vele, többször is felhasználható. Számtalan példa van arra, hogy egy-egy elbontott épület fagerendáit, oszlopait újból és újból felhasználják. A fa természet közeli, szép az emberi szemnek. Tetszetős látványt nyújt beépítve is, ezért nem csak tartóként, de felületképző, díszítő elemként is használható.

A régi korok emberei megfigyelték és számon tartották azt is, hogy egy-egy fa hány évig használható fel a különféle szerkezetekben. Az egykori építetők, építőmesterek a tölgyfát 100-150 éves, a lucfenyőt, erdeifenyőt 50-60 éves élettartalommal vették figyelembe. Nem véletlen hát, hogy a tölgy volt a legdrágább építőfa. Ez fontos volt abból a szempontból is, hogy ha valamilyen olyan épületet emeltek, melynek hosszú ideig kellett szolgálnia, inkább a valamivel drágább, de tartósabb faanyagot választották. A nagy jelentőségű közösségi épületek (például templomok), vagy a családok életét előreláthatólag sok-sok évtizedekig szolgáló lakóépületek, kastélyok, kúriák építéséhez ennél fogva mindig tartósabb fát alkalmaztak.

még pácok, politúr, a fa munkákhoz használatos különféle méretű sze-

gek. Természetesen a régi gyalupadot is kiállította gyűjtő. A látókések kézisz-

erszámok, reszelők, különféle fűrészek (rókafarkú, lyuk, passzitó), szorítók, kőművesszerszámok, csigasorok kötések a paravánokon kaptak helyet.

Az emeleti részen helyezték el a vasaló gyűjteményt. Ötvennél is több, dédnagymamáink szenes, betétes, és régi típusú elektromos vasalói sorakoznak egymás mellett. Mennyire nehéz volt némelyik vasaló, és mégis, az ágy neműk szépen, gyűrődés- mentesen, ropogósra vasalva voltak a pehelypaplanokra felhúzva. Vetzl Mihály hobby asztalos munkái is ki vannak állítva: egy szép varróasztalka és egy múlt század eleji polgári restaurált ebédlő szék.

A székről restaurálás előtt készült egy fénykép, egy kidobott, enyészetnek átadott szék volt, és most újra teljes szépségében ragyog. A teremtő, óvó emberi kéz csodákra képes.

Vetzl Mihály a gyűjteményét szeretné Arácon egy állandó kiállításon látni, egyelőre a kiállítás április 27-ig látogatható.

Hanny Szabó Anikó

Szödligeten a füredi hagyományőrzők

A Balatonfüredi Reformkori Hagyományőrző Társaság a Vác melletti Szödligetre kapott meghívást március 15-én.

Miután felléptek a füredi ünnepségen a társaság tagjai Szödliget felé vették az irányt, ahol 1849-ben több jelentős csata is zajlott.

Egyikről így ír a község honlapja: „Szödliget határában, Vácon a Gombás-patak barokk kőhidja mellett zajlott le 1849. április 10-én a dicsőséges tavaszi hadjárat egyik legnagyobb csatája. Damjanich vörössipkásai kivertek a városból a szívesen védekező császári csapatokat. A helyi hagyomány szerint az ütközet



hevében a váci gyerekek összegyűjtötték az osztrák által kilőtt ágyugolyókat a magyar tüzezek számára, akik ezeket ismét felhasználták.

A második csatában 1849. július 14-15-én a Pest felé áttörni igyekvő, az osztrákok megsegítésére érkező orosz sereg csapott össze a Komárom felől visszavonuló magyar csapatokkal. Vác város előtt, majd az utcákon folyó véres harcok során Görgey csapatai igyekeztek fel tartóztatni az ellenséget, ami időlegesen sikerült is, majd a város feladásával a magyar sereg Balasagymart irányába vonult vissza. A magyarok oldalán beavatkozó lakosság megbüntetésére a magyar maradt városban szabad rablást engedélyezett Paskievics herceg, orosz

főparancsnok. Vác polgárai 1867 után elsőként fogtak gyűjtésbe, hogy melkő emlékművet állítsanak a hősöknek. Az oszlopot a szödligeti határban, a Hét-kápolnánál állították fel, ahol a visszavonuló osztrákok egy ágyúja elakadt. Mivel ez volt a legelső 48-as emlékmű hazánkban, avatása fényes külsőségű országos ünnepé vált 1868. július 19-én, amelyen megjelent Klapka György tábornok, gróf Andrássy Gyula miniszterelnök és honvédelmi miniszter, valamint báró Weinkheim Béla belügyminiszter is.”

A szödligeti március 15-én Juhász Béla (alsó kép) Szödliget polgármestere mondott ünnepi beszédet. A polgármester büszkén emlegette fel a dicsőséges tavaszi hadjáratot, továbbá azt is, hogy a Duna-parti község és környé-

ke számos itt letelepedett híres művésszel is dicsekedhet. Az ünnepi műsort követően megnyitották a Bócs Mihály által megrendezett Kossuth Lajos emlékkiállítását.

A füredi hagyományőrzők dr. Bakonyi Elvira vezetésével viselettörténeti bemutatót tartottak. A viseletek között a hölgyeknél szerepeltek sétáló, alkalmi-báli ruhák, kalapok, fejdíszek, napernyők és korabeli gyermek öltözet is. Az urak Kossuth-kabátot, atillát, bocskait valamint pantallóval viselendő öltözetet is bemutattak.

A párok keringőztek, eltáncolták a palotást, és az úgynevezett „legezőnyelvet” is bemutatták a szödligetieknek, akik szeretettel várják vissza legközelebb is a füredi hagyományőrzőket.

Hanny





HELYTÖRTÉNET

József Attila az íróhéten Balatonfüreden

Nyolcvan évvel ezelőtt a Balatoni Íróhét (1932. szeptember 4-11.) balatonfüredi ünnepeire különvont hozta az írókat Veszprémből. Erről a Zalai Közlöny számolt be 1932. szeptember 8-i számának 3. oldalán.

A füredi parkban szabadtéri színpadi előadás keretében a füredi Daloskör üdvözlő éneke után Cs. Darab József községi bíró és Bánó Dezső, a Gyógyfürdő vezérigazgatója (lásd Bánó Dezső című írás) köszöntötte az érkezőket. Nevükben Pakots József, az Írók Gazdasági Egyesülete (IGE) elnöke válaszolt. Bejelentette, hogy Karafiáth Jenő kultuszminiszter Tihany területén egy hold földet ajándékozott az írók üdülőháza javára.

Ezután a vendégek a Balatonfüreden élt írók és művészek emlékének hódoltak. Bartos Gyula Lampérth Géza Jókai-költevényeit szavalta. Emlékbeszédet Pakots József mondott Jókairól, majd a küldöttség koszorúzta meg Jókai Mór füredi emlékművét. Dr. Sziklay János „Balatonfüred” című költeményét adta elő. Kárpáti Aurél irodalmi előadást tartott Jókai regényhőseiről. Majthényi György és Ligeti Ernő, az erdélyi írók egyik

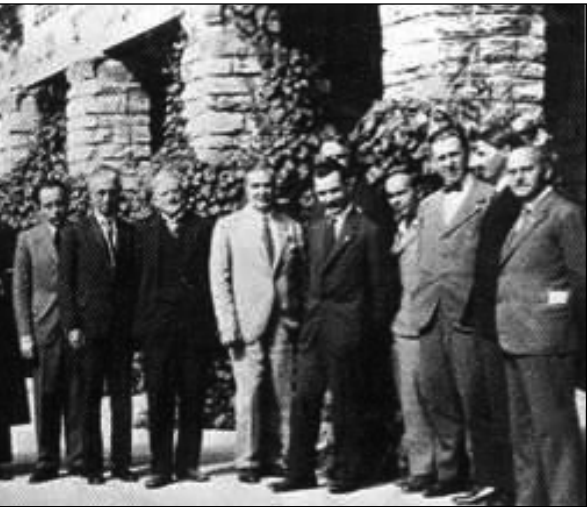
képviselője, megkoszorúztatta Kisfaludy Sándor szobrát. Blaha Lujzáról Tábori Kornél adott elő rövid megemlékezést. Nagy hatása volt a Kassáról érkezett Mécs Lászlónak, aki két költeményét mondta el fehér papi öltönyében.

Bánó Dezső bejelentette, hogy mint első adakozó, az írók balatoni házára 1000 pengőt adományoz. A Balatoni Íróhét résztvevői Füredről után hajóval Siófokra utaztak, majd Keszthelyen és Hévízen folytatódott az események a füredihez hasonlóan.

A Zalai Közlöny 1932. szeptember 4-i, vasárnapi számában Kodolányi János író vezércikkben köszöntötte a találkozót. Pakots



Józsefet, az Írók Gazdasági Egyesülete (IGE) alapítóját és elnökét József Attila így üdvözölte: „Kezdetben volt Pakots, aztán lón az



IGE, köztünk ő a kapocs, azért jöttünk ide.” József Attila füredi látogatásáról Nagy Lajos: A menekülő ember c. önéletrajzi írá-

sában olvashatunk. „Veszprémben három napot töltöttünk.

Ott kissé gyér ebédek és vacsorákat ettünk, már-

pedig nekünk, József Attilának és nekem, az evés volt a fontos. Balatonfüreden aztán fényes ebéddel vártak, és onnan kezdve mindennap lakmározunk. Az asztalnál mindenütt mellettem ült Attila, aki úgy élvezte az ételeket, – halat, szárnyast, pazar köreteket, tortát, a legfinomabb gyümölcsöket – hogy nyögött és sóhajtozotta gyönyörűségétől. És szüntelenül magyarázta még teli szájjal is, miért olyan finom a fogas, miért olyan remek a szőlő, körte ...”

Pakots József egy év múlva hirtelen meghalt. Őt Móríc Zsigmond követte az Ige élén. Móríc kapcsolata Füreddel már egy következő írás tárgya.

Honti József

LEVÉL AZ OLVASÓHOZ



Merre van Burkina Faso?

Inkább bevallom, hogy gyengeelméjű vagyok, de akkor sem értem, kinek jó ez az egész? Kinek jó az, amerre a világ manapság tart? Lépten-nyomon tapasztalok és olvasok olyasmit, ami súlyos ellenérzést vált ki belőlem, amiről meggyőződése, hogy a szakadék felé tol mindnyajunkat, mégsem történik semmi; a folyamat megállíthatatlannak tűnik, mint a hegyről alázuululó lavina.

Nemrég olvastam, hogy már javában tervezik a jövő intelligens autóját, ami majd tökéletesen kiszolgál bennünket, nem kell semmi mást tenni, csak beülni – az ajtó természetesen magától kinyílik, nehogy a kezünket kelljen használnunk! – bemondani, hogy hová megvünk meg hogy sürgös-e, és a jármű különböző láthatatlan, föld alatti kábelek és úrból sugárzott erők irányításával oda szállít minket a megadott címre. Nem kell indítani, nem kell kormányozni, nem kell figyelni a kereszteződésekben a lámpákra illetve az előttünk vagy mögöttünk haladókra. Na de könyörgöm: akkor mit „kell” csinálni? Semmit! A fedélzeti számítógép segítségével küldhetek semmitmondó üzeneteket az ismerőseimnek (amit azok természetesen azonnal megkapnak), nézhetek hülye, amerikai filmeket, telefonálhatok Burkina Fasóba (terület 274 ezer km², lakosság 13 millió, főváros Ouagadougou, ország-hívószám 226) vagy intézhetem aktuális bankügyeimet, mert ugyebár az a legfontosabb. Kinek jó ez?

Bevallom, én irtózom ettől a világtól. Ha például autóbába ülök, akkor kifejezetten élvezem a kormányzást, a sebességváltó és a kuplung összehangolt működését. Fontosnak tartom, hogy figyelmem kell, jó érzés magamnak dönteni arról, hogy lassabban vagy gyorsabban utazzak, megelégedéssel tölt el, hogy ura vagyok a helyzetnek, s ha nagy távolságokat jártam be, jólesik egy korty whisky után este a fáradságtól elaludnom.

Igen, a főntebb vázolt világ vezet el minket arra a szintre, ami nem a jövő, hanem már a jelen; nemrég olvastam egy statisztikai kimutatást arról, hogy az 5 és 13 év közötti brit gyerekek fele nem tudja rendesen bekötni a cipőjét, több mint 60 százalékuk képtelen megfőzni egy teát, és 81 százalékuk nem tud eligazodni a térképen. Tudom, erre az a válasz, hogy nem kell a cipőt bekötni, arra való a tépőzár, de ezt az érvelést visszautasítom, mert azt gondolom, ez a mentalitás valamiféle gyorsuló leépüléshez vezet, s egyre szélesebb azoknak a tömege, akik döntésképtelen állapotban egy szűk, többnyire láthatatlan elit feltétel nélküli kiszolgálóivá degradálódnak. Igen, kimondom, ez egy modern kori rabszolgaság: rémisztően mesteri módon van kitalálva. Eközben fennen hirdetjük a demokráciát, a jogállamot, az esélyegyenlőséget, meg hasonló hazugságokat, amik maximum az ábránd szintjén lehetnek jelen – ha egyáltalán még emléksznék rájuk – ebben az elembertelenedett, lélekpusztító 21. században.

Gaál Antal

Ki volt Bánó Dezső?

A múlt század első felében Balatonfüreden élt neves személyiségek között Bánó Dezső kormányfőtanácsos, a Balatonfüred Gyógyfürdő vezérigazgatójának a neve talán kevésbé ismert, pedig munkássága hozzátartozik a város múltjához.

Az Esti Kurir 1926-ban Tagore látogatásakor írja, hogy vendéglátójának, Bánó Dezső vezérigazgatójának alapos a reménye, hogy az ősz költőt prágai kötelezettségei ellenére sikerül 8-10 napig a csónades fűrdőhelyen tartani.

A Zalai Közlöny 1930-ban beszámol arról, hogy a pannonhalmi Benedek rend perrel támadta meg a Balatonfüredi Gyógyfürdő és Forrásvállalat Részvénytársaságát, és kérte a bíróságtól az 50 évre kötött szerződés felbontását. A bíróság a bencés rend keresetét elutasította. A Részvénytársaságot bizonyára Bánó Dezső képviselte.

Tudomásunk van arról is, hogy 1930-ban Bánó Dezső rádióelőadást tartott Fonódról. A somogyi part értékei című sorozatban. Budapesten a Gellért Szállóban 1930. február

28-án volt a Balneológiai Egyesület és a Balaton Szövetség közös rendezvénye, tudományos ülése.

Ezen – amint a Zalai Közlöny beszámol róla – a Balaton ügyei kerültek megbeszélésre. „Vámosy Zoltán egyetemi tanár a magyar fürdők és gyógyforrások elhanyagolt voltára mutatott rá. Mint mondtotta, fürdőink a fejlesztésre szükséges hitel és megfelelő közlekedés nélkül állanak, elhanyagolt állapotban, nyereségre alapított magánvállalkozások kezében. Milliós bevételekről és tízezrek munkaalalmáról lehetne itt szó”. Az ülésen többek között Bánó Dezső előadásában

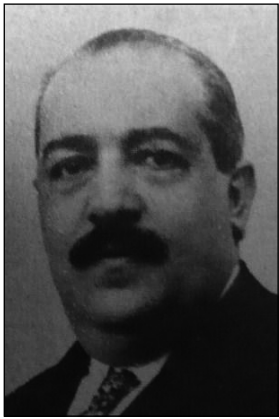
a magyar fürdők hitelügyével és beruházási reformjaival foglalkozott. Ennek az ülésnek volt még egy füredi vonatkozása. Prihradny Kálmán MÁV igazgató bejelentette, hogy a balatoni vasutat nem lehet most megépíteni, mert óriási összegbe kerülne, de a menetidőt Budapest és Balatonfüred között 35 perccel megrövidítik.

Bánó mintegy nyolcvan évvel ezelőtt fejtette ki legaktívabb tevékenységét Füreden, többek között 1933-ban a májusi Orvoshét főrendezője volt. Abban az időben a balatonfüredi orvuskongresszusok

más jellegűek voltak, mint a 40-es évek elején. Továbbképző céllal az egyetem tanárai tartottak előadásokat, szakmai kirándulásokat szerveztek. A fiatal orvosok részvételéről a rendezők gondoskodtak, a részvételi díjat elengedték és ingyenes szállást is biztosítottak számukra.

A sikeres kongresszusi rendezések elismeréseként Bánó Dezső 1930. szeptemberében kormányzói kitüntetést kapott. Ugyancsak a Zalai Közlöny írja, hogy a kormányzó Schmidt Ferenc dr. m. kir. egészségügyi főtanácsosnak, a balatonfüredi Erzsébet-szanatórium igazgató-főorvosának és Bánó Dezső kormányfőtanácsosnak, a Balatonfüredi Gyógyfürdő Részvénytársaság vezérigazgatójának a Magyar Vöröskereszt Díszjelvény Erdemkeresztjé adományozta a közegészségügy terén kifejtett jótékony tevékenységükért.

Bánó Dezső vezérigazgató aktívan vett részt a közéletben is (lásd József Attila Füreden című írást). 1932-ben a Balatoni Íróhét balatonfüredi ünnepségén Cs. Darab József községi bíró és Bánó Dezső vezérigazgató köszöntötte az érkezőket. A füredi ünnepségen Bánó Dezső



bejelentette, hogy mint első adakozó, az írók balatoni házára 1000 pengőt adományoz. Ez az összeg – hogy érzékeljük a nagyságát – Bethlen István miniszterelnök képviselői havi fizetése egynegyedének felelt meg.

Bánó Dezső élete tragikusán végződött. Az 1945. évi kiadású „Kivel mi történt? Riportlexikon a sorsforduló szereplőiről és vértanúiról. Első összefoglaló jelentés: a német megszállástól a felszabadulásig” című kötetben (felelős szerkesztő és kiadó: Turcsányi Gyula) olvassuk:

Bánó Dezsőt, a balatonfüredi fürdő volt igazgatóját feleségével együtt, valamint vejével, Somogyi László dr. orvossal és annak feleségével, Bánó lányával, a nyilasok agyonlőtték.

A tragédia helyére és pontos idejére vonatkozóan ez ideig nem találtunk adatot.

dr. Honti József

Fiumei tengerészképzés

Március 16-án Nautica – A Magyar Királyi Tengerészeti Akadémia története címmel kiállítás nyílt a balatonfüredi Városi Múzeumban. A megnyitót követően Horváth József okl. hajóskapitány, nautica szakíró nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott az akadémia történetének első, 1867-ig ívelő korszakáról. Április 7-én, az első hajó fogadásának ünnepéhez kapcsolódóan hallgathatták ismét, amikor a megszűnésig, 1921-ig követi az egyedülálló intézmény történetét.

A magyar tengerészképzés első 150 éve a „magyar korona gyöngyszeméhez”, a magyar tengeri kijáráshoz, Fiuméhez, a mai Rijekához fűződik. Az iskola 1894-ben kapta a Magyar Királyi Tengerészeti Akadémia (Regia Hungarica Accademia Nautica) nevet. A magyar tengerhajózási vállalatok, a tengerészeti közigazgatás és esetenként a császári és királyi haditengerészet irányításához, ellenőrzéséhez szükséges felső- és középvezető réteget volt hivatott képezni. A három legnagyobb magyar tengerhajózási vállalat – szerződés ellenében – ösztöndíjakat biztosított az akadémia diákjainak. 1903-ban az intézmény számára új, impozáns, ma is álló épületet emeltek. A négy tanéves akadémia az

I. világháború kirobbanásakor élte fénykorát. Nemzetközi hírnév tanárok oktatják az ifjakat korszerű tankönyvekkel, gazdag szakkönyvtárral és a legmodernebb eszközökkel. A Magyar Királyi Tengerészeti Akadémia a háború után olasz irányítás alá került.



A múzeumi kiállítás gazdag tárgyi, dokumentum- és képanyagával a hajdani akadémiaának állít emléket. Bemutatja a nagyhírű intézmény alapításának körülményeit, működését, jeles diákjait (köztük az Afrika-kutató Magyar Lászlót és a Titanic túlélőit mentő Carpathia gőzös magyar tisztjét, Ráth Gusztávot) valamint rész-

letesen ismerteti a tanítás módszereit, eszközeit, az akadémia megszűnéséhez vezető momentumokat. A tárlat Horváth József 1999-ben megjelent, két év múlva angol nyelven is kiadott, az akadémia történetét feldolgozó könyve tematikáját követi, izgalmas, érdekfeszítő formá-

ban dolgozza fel annak anyagát. A TIT Hajózástörténeti, Modellező és Hagyományörző Egyesülete Országjáró Hajózástörténeti Kiállítások című sorozatának keretében jutott el a Balaton partjára, a balatonfüredi Városi Múzeumba. Köszönet érte Horváth Józsefnek és az egyesületnek!

Városi Múzeum

Szereítheő képek Arácon

Héhn Zsuzsa kiállítás az Arácsi Népházban március végétől látható.

A csopaki festőművész, a Múza Művészeti Egyesület vezetője, a Csapaki Képzőművészeti Egyesület egyik vezetője és alapítója, valamint tagja a Balatonfüredi Művészklubnak is. „Művésznek lenni azt jelenti: nem mérlegelni és nem számolni: érlelődni, mint a fa, amely nem sürgeti nedveit, s nyugodtan állja a tavasz viharait, nem félve attól, hogy talán már el sem jön a nyár.”- írja Rilke.

Rilke gondolatai méltón tükrözik Héhn Zsuzsa művészeti életútját, aki Kádár Tibor festőművész-tanár értő irányításával 2003-ban kezdett el aktívan foglalkozni a festéssel. Kibontakozó tehetségét már hamar felfedezték. Első önál-

ló kiállítása 2005-ben szülőfalujában Bakonyán volt, majd Balatonfüreden a Művészklubban állította ki képeit. A következő években egymást érték kiállításai úgy belföldön, mint külföldön. Festményei megtalálhatók több közintézményben, valamint magán-gyűjteményekben is. Zsuzsa magáról mondja: még nem találta meg önmagát, még nincs igazi önálló stílusa, éppen ezért minden festészeti irányzatot ki akar próbálni. Mint minden művész, ő is sok esetben elégedetlen önmagával. Újra meg újra próbálkozik, amíg számára is tökéletesnek nem látszik az elkészült mű.

A kiállítás megnyitóján Sárköziné Sárovi Hajnalka Héhn Zsuzsa sokféle festészeti stílusáról beszélt. Néhány kivételtől eltekintve valóságú csendéleteket, életképe-

ket, romantikus tájképeket és zsánerképeket láthatunk a kiállításon. Zsuzsa bátran vállalja azt, hogy nem törekszik világmegváltó, a modernitást majmoló, nonfiguratív képek megfestésére, inkább szerethető képeket alkot, példaképei a németalföldi festők. A kiállítási anyagban láthatunk virág, valamint tárgyakkal készült barokkos, németalföldi stílusú csendéleteket is, de a kiállítási anyagtól elütő szín- és formavilágú Az esőben című, kísérletnek induló alkotása a művésznek. Héhn Zsuzsa útkeresése, mondta Sárovi Hajnalka, jó irányba halad, köszönhetően akaraterének és tehetségének.

A megnyitón Héhn Konrád zongorajátékát hallhatta a közönség. A kiállítás május 3-ig látható meg az Arácsi Népházban.

Hanny Szabó Anikó

Nyitott Műhely Múzsásokkal a népházban



A füredi Múzsások néhány tagja innen-onnan értesült róla, hogy létezik egy Nyitott Műhely elnevezésű kezdeményezés, s ez rögtön fölkelte az érdeklődésüket.

Megtudták, hogy 2011 decemberében a veszprémi plázában jönnek össze az alkotói kör tagjai, ezért a Múza elnök asz-zonyja, Héhn Zsuzsa és a képzőművész szekció vezetője, Vég-Mozgai Heni elhatározták, hogy terepszemlélt tartanak. Nos, ez a nézelődés és ismerkedés olyan eredményes volt, hogy ez év márciusának utolsó napján már az Arácsi Népházban, a Múza rendezésében valósult meg az alkotók szokásos, havi összejövedele.

A műhelynek nincsenek tagjai, épp ezért nevezik nyitottnak. Bárki szabadon jöhet-mehet, nincsenek előírások, tagdíjak, különböző adminisztratív fölöslegességek. Amatőr vagy profi együtt dolgozhat, soha nem kritizálják egymást, kizárólag egymás segítése, az együtt-gondolkodás a vezérelv. Az összejövedeleik alkalmával mindenki létrehoz valamit a maga műfajában, legyen az festészet, fotó vagy kézművesség – nin-

csenek megkötések. Gyakran előfordul, hogy a nap folyamán előadóművészek is szerepet vállalnak, az előző hónapi, Almáiban tartott együttlét alkalmával például szebbnél szebb modelleket lehetett fotózni, tanulmányozni a fények-árnyékok és színek hatását. Arácon délután az alkotók tiszteletére a Csapak Néptáncgyűttes adott látványos műsort.

A műhely ötletgazdáját, a veszprémi illetőségű festőt, Debreczeni Zoltánt a kezdeteiről, a miértekről faggattam.

– Többször jártam Párizsban a Montmartre-on, az a hangulat, az a milió, ami ott fölkelhet, sehol nincs a világon – vallja az alkotóművész. – Aki egyszer belekerül ennek a sodrába, nem szabadul meg tőle. Arra gondoltam, valójában itthon, Magyarországon, például itt Füreden is minden adott ahhoz, hogy létrehozzunk ilyen életteret.

Itt is vannak kávéházak, dimbes-dombos, macskaköves utcák, egymásra hajló, öreg épületek, hangulatos lépcsősorok, akkor miért is ne várhatnánk ide egy kis Montmartre-ot? Kerestem a hangulatot, kerestem a hozzá csatlakozó embereket, de tudtam, hogy ezért tenni kell mindnyájunk-

nak, akiknek ez hiányzik. Így jött létre a Nyitott Műhely, amelynek több célja is van. A legfontosabb, hogy mi, alkotók találkozzunk egymással és találkozhassunk a közönségünkkel. És ha már összejövünk, akkor érezzük jól magunkat: alkossunk együtt, beszélgessünk, cseréljünk ötleteket, tapasztalatokat.

Talán furcsán hangzik, de nem más ez, mint egy művészeti „látvány-pékség”. Ott is az a lényeg, hogy az emberek szeme látára történjen minden, mi is erre törekszünk. S hogy mindig új utakon járhasunk, ne következessen be megszokás, ne ráuntunk egymásra, mindig új helyszíneket keresünk fel, ahol állandóan új emberekkel találkozunk, akikkel – annak ellenére, hogy először jövünk össze – szinte minden alkalommal azonnal megtaláljuk a közös hangot. Mert azok jönnek el a Nyitott Műhelybe, akik ugyanazt keresik, amit mi mindnyáján: az elfogadást, a toleranciát, egymás megbecsülését és tiszteletét a létrehozott alkotások tükrében.

(Aki képi információkat is szeretne, az keresse fel a Facebook-on a „Nyitott Műhelyt”!)

Gaál Antal

A költő és az örök kvartett

Előszó Gaál Antal nyolcadik verseskötetéhez

Mindig úgy érzem, hogy Gaál Antal költészetéről már mindent leírtam, és nem tudok új elemzésekkel előrukkolni. De ez a kishitőség csupán addig tart, míg el nem kezdem új verseit olvasni. Gaál mindig újabb és újabb váratokat tár fel előttem, s önkéntelenül rákényszerít, hogy más aspektusból nézzem a verseit, mint korábban. Így aztán nem írhatom le már szépen gyarapodó életművének darabjairól – mostani a nyolcadik önálló kötete -, hogy nyelvi és gondolati tisztaságukkal, világos és következetes mondanivalójukkal, optimális formájukkal, alkotói csiszoltságukkal és takarékos képi vázukkal nyerték el tetszésemet és az olvasók érdeklődését. Ez az évek során szinte evidenciává vált, említése, hangsúlyozása immár felesleges.



a mindig és a minden állandósága az Isten-Ördög-Nő-Férfi örök kvartettjében manifesztálódik. Körülöttük bolyonganak a versek, „egyre gyorsabban öröl a kényszer-malom”, mert valaki valamikor „felnyitotta a zsilepeket”. Az öregező és a most már pizsamában alvó és olykor botrányosakat is álmódó költő azonban végére jár a dolgoknak, nem hagy félbe semmit, kérdéseket tesz fel, magyarázatokat keres, bűnöket és vétkeket vetít elénk, hol visszafogott ironiával, hol meg bölcs, de a köntörfalazást kerülő indulattal. A Rend és a Káosz vetelkedik egymással a költeményekben; a feltételezett Rend a költőben, a tapasztalt Káosz a világban lakozik. Mit tehetünk, hogyan viszonyulhatunk ehhez az állapothoz? Feleletet

adnak erre Gaál szubjektív „evilági történetei”, amelyekben már-már egy nihilista vehemenciájával alkotórészeire bontja a világot és az emberi lelket. Felkínálja a lehetőségeket, megmutatja a korlátokat, ismerteti a veszélyeket, s közben megjegyzi: a „mennysország-illúzió ígéretével / a földi poklon valahogy majd átvirgódunk”. De azt nem árt tudni, hogy „földi életünk hossza / az örökkévalósághoz képest / értelmezhetetlen”.

Tegyük azért kísérletet, akár hiszünk a költő szenteciáiban, akár elutasítjuk őket. Graham Greene angol író írta egyik regényében, hogy „a hitetlenség nemegyszer közelebb hoz az igazsághoz, mint a hit.” Szóval mindig minden rajtunk múlik.

Kellei György

TAO 83. (a gyermekkorról)

mindent elhittünk ami számunkra misztikus volt
ami valamiféle titkot hordozott magában
így válhatott valová egy mélyen elásott világ

és így volt gyönyörű még ha félelmetes is
reszketve húztunk függőnyt a benézó holdra
s a megfázás lázától türelmetlenné váltunk

semmi sem volt fontos és minden hatalmasra nőtt
egy csaláncsípés fölért egy elvesztett háborúval
lebegtünk fönn és úsztunk a mélyben tudatlanul

szél jön ha kell és sohasem múlnak az ünnepek

TAO 85. (Lao-ce üzenete)

amit keresel máshol van
ha megtalálsz már nem az
ha eldobod veled marad

ha szereted elveszíted
szembefordulsz vele
önmagaddal találkozol

amit figyelsz megcsúsz
a táplált tűz kialszik
az eső fölszárad

a búcsúzás nevétség

Lavina

a hangok elől elmenekülni
csak még erősebb hangokkal lehet
aminek a vége egy tébolyító hangzavar

itt tartunk most: képtelenség
meghallani a mellettünk élő
szólítását vagy segélykérését

egyszer majd az egész örület
a fájdalomküszöböt is túllépve
iszonyú csöndbe fog belezuhanni

amikor egy falevél lehullása is
hangrobbanásként figyelmeztet majd
hogy valamit megint elrontottunk

TAO 86. (a történelemtől)

mi az hogy ti vagytok többen?
mert több levegőt szívtok magatokba?
nagyobb helyet foglaltok el a földön?

így másnak kevesebb levegő marad
és kisebb hely ahol elférjen
ezért gyártunk fegyvereket

isten majd kézbe veszi a földgolyót
és gyúrtni kezdi – lehet hogy
lapos lesz mint a tehénszar

hogy aki arra jár rátaposhasson

Számtalan íz

a majdnem romos mégis lenyűgöző
pápai zsinagóga ünnepségén engem is
zsidónak néztek – fülig érő szájjal
fogadtak a rendezők a bejáratnál

a barátom még hazafelé is nevette
most kiderült hogy közénk tartozol
mondta pedig tudta hogy nem így van

ő csak a barátja egy gyönyörű fiatal
félzsido lány kedvéért érkezett aki
az együttesével adott elő furcsa dalokat

soha nem volt identitászavarom
mégis fölbukkant bennem valahonnan
mélyről egy furcsa érzés amivel
azóta sem tudok megbirkózni

Via crucis

Jézus beteg. Valaki elgáncsolta,
elesett és megütötte a térdét.
Erősen vérzett. Aztán elfertőződött.

Itt jár köztünk. Magas láza van.
Az újságok és TV-csatornák félnek
hírt adni róla. Túl kockázatos.

Valaki azt javasolja, hogy jelöljék
márványtáblával azt a helyet,
ahol a sajnálatos esemény történt.

Keresztet is cipel? Mindenki tanácstalan.

TAO 97. (profán apokalipszis)

vajon meghallja-e valaki egyáltalán
amit mondok ebben a szörnyű
zűrzavarban idióták tülekedésében?

a tudatosság mindenhatóságát egyelőre
elfedi a káosz amely szerencsére
maradéktalanul elpusztít mindnyájunkat

mert ez a káosz mi magunk vagyunk
facebook-on nevelkedett lelki nyomoroncok
átkozva és imádvá minden elérhetetlent

szétfeszít mindez – egyre kevésbé értem



Nem kell a gyerekek... Vagy mégis? Örömeink...

A Szabó család

– Kérem, mutassátok be magatokat!

Hajni: – Mindketten születésünk óta Füreden élünk. Szilveszter agrár-mérnök, Veszprémben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalban dolgozik, én tanítónő vagyok, az Eötvös iskolában napközis tanárként dolgozom. Három gyermekünk van: Csege 10, Bendegúz 8, Virág pedig 6 éves. A nagyok az Eötvös iskolában tanulnak, a kicsi az arácsi óvodába jár.

– Tudatosan vállaltatok a gyerekeitek? Miért éreztétek úgy, hogy a harmadikat is elfogadjátok? Esetleg hitbeli megfontolások is szerepet játszottak?

Hajni: – Igen, tudatosan vállaltuk mindegyikőjüket. Mi harman vagyunk testvérek, számomra természetes volt a nagy család, mindegyik gyermekünkre Isten ajándékeként tekintünk.

– Nem féltetek, attól hogy nem fogjátok bírni az anyagi terheket? Sokak

számára ez valós gond.

Hajni: Nem könnyű döntés ma gyermeket vállalni. Az én nagymamám, aki négy gyermeket nevelt fel, mindig azt mondta nekem: „ha Isten ad bányát, ad hozzá legelőt is”. Bizom az Isteni Gondviselésben. Nagymamám mesélte, hogy háború után nagyon nehéz körülmények között éltek, egyik este úgy feküdt le, fogalma sem volt másnap mit ad enni a családnak, mert kiürült a kamra, pénzüik nem volt. Reggel, amikor kiment a kertbe legnagyobb csodálkozására a kert tele volt frissen nőtt ehető gombával, a Jó Isten nem feledkezett el róluk. És úgy gondolom egyikünkről sem felejtkezik el, még ha néha úgy is érezzük!

Szilveszter: És persze a köztisztviselői és közalkalmazotti kereset mellett a három gyermek után járó adókedvezmény sem elhanyagolható, mint egy harmadik fizetés. Mind ezt összevetve, a harmadik

gyermek vállalásakor – az előző kettővel kapcsolatos tapasztalatok ismeretében – sem vezettek bennünket anyagi megfontolások.

– A tehetősebbek számára sokszor így vetődik fel a kérdés: gyerek vagy autó, gyerek vagy világlátás, gyerek vagy jólét...

Szilveszter: Nálunk ez a kérdés nem vetődött fel, már a házasságunk előtt is három gyermekben gondolkodtunk. Ez persze sokszor lemondással is jár, de a gyerekekkel megélt közös - sokszor vicces - események talán maradandóbb élmények, melyekre mindannyian boldogan emlékezünk vissza.

Hajni: Nem gondolom, hogy jogunk van bárkit is megítélni azért, mert nem vállalt gyermeket vagy testvért az első után, hiszen nem ismerhetjük a döntésük körülményeit. A háttérben lehetnek egészségügyi, lelki, anyagi vagy bármilyen egyéb okok. Akik azzal szoktak érvelni, hogy azért nem vállal-

ják a másodikat, mert az elsőnek szeretnének mindent megadni, azoknak szoktam válaszolni, hogy pont a legnagyobb ajándéktól, a testvértől fosztják meg őket. Nincs az a legó vagy járóbaba, ami felér egy testvérral töltött játékkal. Ha meghalnak a szülők, ki marad az egykének? A testvérek, ha jól nevelték őket, mindig támaszai maradnak egymásnak.

– A gyerek nyűg, teher, akadályozza az érvényesülést, a nők karrierjét, halani néha.

– Egyikünk sem egy karrierista típus. Azt tartom inkább nehézségnek, amikor egy nő visszamegy dolgozni, betegek lesznek a gyerekek és meg kell oldani a felügyeletüket. Nekünk szerencsére rengeteget segítenek a nagymamák. Ezért megértjük azokat, akiknél nincs a közelben nagyszülői segítség, azok elgondolkodnak a több gyermek vállalásán, hiszen ha babsittert kell fizetni, akkor a kereset jó

része a gyermekfelügyeletre megy el.

– Öröm, vagy bánat?

– Bánat semmi esetre sem, inkább némi nehézség és lemondás. Arra gondolok, hogy a szülők közötti jó kapcsolat érdekében szükség van néha egy kevés kettesben töltött időre, amikor nem csak a gyerekek körül forognak a gondolataink, egy séta, mozi – színház, bringázás kettesben. Ebben is sokat segít a két nagymama

Újra vállalnátok ennyi gyereket? Mit tudnátok mondani azoknak, akik vívódnak, félnek a nehézségektől?

Szilveszter: Ha ismét 28 éves lennék, mint amikor összeházasodtunk, akkor inkább négyet, már csak azért is, mert Bendegúz nagyon szeretett volna egy fiútestvért.

Hajni: Ha újra kezdenék, akkor inkább többet, mint kevesebbet.

– A vívódóknak egy rövid kis történettel tudnék válaszolni: Az egyik két-gyermekes barátnőm kérte a tanácsomat, mert szeretett volna egy harmadik gyermeket is vállalni, de bizonytalanok voltak, hogy két tanári fizetésből hogyan fogják a három gyermeket eltartani.

Hosszan beszélgettünk, sok érvet felhoztam, mint például az ingyenes tankönyv, félárú ebéd, adókedvezmény, s végül nagymamám báránykás mondatát is elmeséltem neki. Úgy tűnt, hogy hatottak az érvek, barátnőm megígérte, amint babát vár én leszek az első, akit értesít. Néhány napja a következő sms-t kaptam tőle: „A báránya megvan, jöhet a legelő!”

Továbbra is várom mindenki véleményét, írását vagy javaslatát, hogy kit mutassunk be, a 30/9161703-as telefonszámon, vagy a csizmazia.csalad@sylystetris.hu email címen, de akár személyesen is.

Csizmazia Szilveszter



Túra Csehné Szabó Ilonára emlékezve

Egy évvel ezelőtt, április 13-án hunyt el kedves, szeretett kollégánk, Csehné Szabó Ilona. Váratlanul és gyorsan ragadta el súlyos betegsége.

Ravatalánál a megrendült nagycsalád mellett ott álltunk mi is, kollégák, szülők, tanítványok. Könnyek között próbáltuk mi is megérteni, elfogadni elvesztését. Számára a pedagóguspálya hivatás volt. Szeretettel, kitartással, jó szóval vezette tanítványait a tudáshoz vezető úton.

Diákjai rendszeresen szerepeltek rendezvényeken, versenyeken öregbítve iskolánk hírnevét. Gyerekek hada várta, kísérte a nyári táborokba.

Bejártuk vele a Balaton – felvidék minden zegzugát az együtt töltött esztendőkhöz. Több alkalommal eredményesen vettünk részt a tihanyi teljesítménytúrán. Úgy gondoltuk, hogy emlékének a felszigeten megtett kilométerekkel áldozunk.

Az Apáti templom romjától indulunk 60 kiskoruk és 5 felnőtt kíséretével. Meghódítottuk a Nyereg, majd a Csúcs-hegyet. Csodáltuk a törpe nőszirmok között sütkérező gyíkokat, a párafelhőbe burkolózó végtelenek lát-

szó csillogó víztükröt. A Gejzír mező, majd az Aranyház sárgálló sziklacsúcsai mellett haladtunk el. A Belső-tó partjára érve a legelésző szürke marhákat és apró borjakat csodálhattuk meg.

Megpihentünk, felfrissültünk a Csáládi Szabadidőpark lombosodó és enyhe árnyat adó fái alatt. Fázadtan, élményekkel telten tértünk haza.

Kedves Kollégánónk, Ica nénink! Emlékünkben élnek az együtt töltött napok, s fülünkben megcsendül hangot:

„... ott vagyok az ezer szélben, mi fű,
Én vagyok a gyémántcsillogás a havon.
Én vagyok a napfény az érett gabonán,
Én vagyok a szelíd őszi eső.
Amikor felébreszt a reggeli zsvaj,
Ott vagyok minden hangban veled...
Ne állj hát zokogva síromnál,
Nem vagyok ott.
Nem haltam meg.”

Díószeghy Leopoldina
igazgató
Eötvös Loránd Általános Iskola
Balatonfüred

GYEREKSZÁJ

Apa és a kisebbik lánya, sokat kertészkednek együtt. Miután apa egyszer a fodrásztól hazaérkezett, Virág (6 éves) a következő kérdéssel fordult hozzá: - Hát neked meg ki metszette meg ilyen szépen a fejedet?

Amíg anya elszaladt a boltba, a gyerekek beengedték a gázszerelőt. (Bendegúz ekkor 4 éves volt.) Anya: Gyerekek, amíg én nem voltam itt-hon ti, beengedtetek egy vadidegen embert a házba? Bendegúz: De anya! Nem is volt vad!

Mikor Csege (akkor 5 éves) már a sokadik drága ajándékot kérte születésnapra, névnapra, és elmagyaráztuk neki, hogy ennyi mindenre nincs elég pénzünk, a következő választott: Akkor majd kérek a Jézuskától, az ügyis ingyen van!

Az óvó néni kérdezte a gyerekeket az óvodában: Melyik madarak költöznek el télre Afrikába? Virág (6): Hát a fázósak

Illyés Hajnalka



1. Az év balatonfüredi első babája: Batyki Blanka 2012. január 01-én 10 óra 32 perckor 3650g-mal és 54 cm-rel született. Szülei, Csilla és Péter legnagyobb örömeire!
2. Megkeresztelték Sziebert Laruát március 18-án.
3. A Csizmazia családban megszületett a tizedik unoka: szőke Fülöpke.

Stefán emlékére

Egy tragikus hétvége margójára

Ismét elvesztettünk egy nagyszerű embert. Próbáljuk felfogni a felfoghatatlant... Okot keresünk céltalan, hatóságért és felelőssért kiáltunk...

„Zárjuk, csukjuk, függesszük, akasszuk... Többnyire e szavak hangzanak el. Mintha az elveszejtett lelket ezzel visszakaphatnánk. Nem más ez, mint pótcselekvés, saját felelősségünk elpálcázása. Mivel valahol, mindannyian felelősek vagyunk...”

Jóformán nincs egy éve, hogy egy mindenki által szeretett és tisztelt közéleti embert veszítettünk és akkor is Miért?-et kiáltottunk, és nem tanultunk!

Hisz jelek akkor is és most is voltak. Se akkor, se most nem vettük figyelembe, elsiklottunk felette.

Rajtuk múlik, hogy az értelmetlenségnek értelmet szerzünk, vagy sem. Megoldást keresünk, holott a megoldás mi magunk vagyunk.

A jog jelen esetben szolgáltat egyfajta megoldást, de ez utólagos. A jövő tekintetében nincs ottalom.

Hírlik, azon a tragikus éjszakán nem ez volt az első ütés, pofon mely a későbbi elkövető részéről elcsattant. A különbség az, hogy a korábbi kiszemeltek élnek.

A vendégek tovább táncoltak, a személyzet, az üzemeltető nem intézkedett hatékonyan, talán természetes velejárójának tekintették az éjszakának, amivel (mint később bebizonyosodott) megalapozták a korahajnali tragédiát.

A joggal szemben lehet, hogy tisztázzák magukat, de a lelkiismerettel nem egyszerű alkuat kötni.

Mindenki felteheti a kérdést: Jó szívvel, könnyedséggel tud a jövőben olyan helyen táncolni, mulatni, szórakozni, ahol egy jó barátja, ismerőse esetleg saját maga erőszak által veszítheti életét?

A választ jövőbeni cselekedetünkben leljük.

Az ellentétek vonzzák egymást! Az egyik híresen jó, míg a másik hírhedten rossz ember hírében állt. Életük csak egyszer kereszteződött, ami rögtön tragédiával járt, és egy olyan ember életfonalát szakadt meg, aki előtt még nagy lehetőségek álltak. Stefán harminckilenc éves volt, de már most teljesebb életet alkotott családjának, önmagának, mint amire közülünk sokan egy teljes életút alatt sem képesek. Amit elért, azt saját erejének, tudásának köszönheti. Sokkalta nagyobb ember volt, mint amit láttatott magából. Tudás, szorgalom, szerénység és hatalmas empátia... ezek voltak főbb jellemzői. Hazáját hátrahagyva, de nem feledve, innét választott feleséget, itt alapított családot, és teremtett otthont.

Nagyszerű közösségi ember volt! Korábban a MŰZSA Művészeti Egyesület állandó segítője, utóbbi időben a füredi kézilabdacsapat szurkolótáborának oszlopos tagja. Törekedett, hogy befogadjuk, minél inkább közülünk valónak tekintsük. Soha nem érezte egzisztenciális, tudásbéli fölényt. Megtehetné volna, de nem tette. Mindig is szerény, és emberi maradt. Próbált megérteni bennünket, nem csak a nyelv, a gondolkodás terén is, bár az utóbbi komoly feladatnak bizonyult. Az informatika volt a kenyege. Sokat utazott. Becsülettel, és hatalmas szorgalommal, szaktudással végezte munkáját. Hosszas előkészületek után a napokban indította volna útjára cégét, melynek felfutását már nem élhette meg.

Hátra maradt szeretett lánya, aki ragaszkodott hozzá, felesége, akivel nagyszerűen kiegészítették egymást... szülők, barátok, jó ismerősök, akik most az együtt töltött idők emlékeit gyűjtik csokorba...

A történet másik főszereplője remélhetőleg oda került, ahol már rég lennie kellene.

Hajlamosak vagyunk megalkudni, elsiklani figyelmeztető jelek, történések mellett... ne tegyük! Ne legyünk ennyire kényelmesek, könnyőzősek, mert végül az értelmetlen csend és a miérteink maradnak. Stefán! Nem temetünk, csak búcsúzunk! Mindig is velünk maradsz! Isten veled!

Nyugodj békében!

Nagy Ákos

Zöldségből alkotott szobroí

Balatonfüredi diák nyert a tatai versenyen

A közelmúltban rendezték meg a 10. Farsang Kupát, melynek rendezője a Tata és Környéke Gasztronómiai Szövetség volt, fővédnöke pedig a Petrezselyem család. Hazánkból és a környező országokból több mint 300 versenyző nevezett. Tatán több szakma versenyzőit vonul-



tatták fel, volt szakács, cukrász, pék és szakácsartisztika kategória. A füredi Stumpfhauser Márk ez utóbbi kategóriában hozta el az aranyérmet, aki nem először indult a versenyen, 2011-ben zöldség szobraival ugyan csak aranyérmet szerzett a városnak.

Az ételszobrász, vendéglátó tanuló „A Kép” kerttől a galériáig című alkotását díjazta aranyéremmel a nemzetközileg is elismert, magas szak tudással rendelkező hazai zsűri, Pető István, a MNGSZ tiszteltbeli elnökének vezetésével. A bírálók között olimpiai aranyérmes mesterszakácsok, mestercukrászok, pékmes-terek is ültek. A versenyen a szakmájukat hiva-



tásnak tekintő versenyzők tudásuk legjavát adva, egy színvonalas és látványos kiállítással is várták a nagyközönséget.

Bán László

Vesd Bele Magad program



A Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetsége – AGRYA Vesd Bele Magad programja keretében 339 iskola 21 ezer kisdíákja kap vetőmag csomagot az ország különböző pontjain. Ennek részese a Radnóti Miklós Általános Iskola is, ahol már kiosztották a gyermekeknek a konyhakerti magokat, és a gyerekek nagy örömmel kezdték el a kertészkedést.

Almafa Bolyai Farkas emlékére

Oláh Anna írása alapján

Két facsemetét ültettek a Radnóti Miklós Általános iskolában április elején. A két oltóvessző a két Bolyai marosvásárhelyi sírjáról származik. A pónyik almát Bolyai Farkas terjesztette el Erdélyben és a végrendeletében is ezt kérte sírjelként.

Bolyai Farkas – a nagy matematikus, Bolyai János édesapja – tehetséges kertész volt. A domáldi birtokon, ahova 1801-ben költözött – a nyugaton tapasztaltak birtokában – Bolyai Farkas néhány éve alatt tündérkertet varáz- szolt. Szabályozta a birtokát és egyben a faluhatárt képező patakot úgy, hogy dombos kertjén kaeskarin- gós mederbe terelte, víz- esést, sziklakertet alakí- tott ki, gyümölcsfa-iskolát hozott létre, szőlőket tele- pített, vadregényes lugast emelt a domb tetején.

Az erdélyi diákok itt ismerkedtek meg Európa legkülönbözőbb tájairól ide telepített gyümölcsfaj- tákkal, valamint a természetükhöz szükséges földraj- zi, időjárási kö- vetelményekkel. Hazatérésük után korszerűsítették a Kárpátok lejtőin évszázadok óta honos gyümölcs- és szőlőgazdálkodást. Bolyai gyümölcsfáit a leg- komplexebb tudományos értékelésekből leszűrt kö- vetkeztetések alapján tele- pítette és kezelte. Gya- korlati tapasztalatait azonnal a átadta tanítvá-

nyainak is, akik gyümölcs- és szőlőgazdálkodó szak- emberekként nemzetközi hírnevet szereztek.

Bolyai Farkas 1856-ban bekövetkezett halála előtt megírta saját gyászbeszé- déit és temetéséről is ren- delkezett: „ se pap... sem egyéb cérémonia, még ha- rang se legyen; az iskola csemettyűje szólhatna,... Kértem a Keresztények! hogy csak annyi jöjjön, a hány szükséges,... Emlék se legyen: hanem ha vala- ki egy pojnik almáját ültet a ház [itt sírhant] eleibe; a gyümölcsét szedőktől vagy róla oltóktól vegye köszö- netét! Bolyai végakarata teljesült. Temetése alatt nem szóltak a vártemp- lom harangjai, csak a kol- légium kis harangja, sírján álló almafájáról és facse- mete iskolájából sok hely- re jutott tanítványai jóvol- tából.

Bolyai almafája 100 évig élt, majd kiszáradt. A gondos utókor új csemetét ültetett a régi helyére. Ez a fa áll ma is a sír mellett, amely a Marosvásárhelyre érkező turisták egyik leg- látogatottabb helye.



mátus temetőbe és talán az utolsó Bolyai által ho- nosított almafáról oltvá- nyokat metszett. Saját maga elhozta Budapestre, ahonnan Dániel Éva Bo- lyai-kutató javaslatára és közreműködésével az Új- fehértói Gyümölcs- termesztési Kutató és Szaktanácsadó Nonprofit Közhasz- nú Kft. gondjára bízták. Ők állítják össze a magyar táj- fajta gyümölcsök adatbankját is, ahová 2011 tavaszán Bolyai pónyik alma fajtája is bekerült. Az új csemeték felcsepered- tek, és 2011 őszétől már új helyre ültethetőkké váltak.

Az első Újfehértón szaporított pónyik alma- fa-csemete



A pónyik alma nem kifejezetten tetszetős, de annál jobb ízű fajta

Az almafa védetté nyil- vánítási ünnepségét a Bo- lyai Pedagógiai Alapítvány 2006. november 1-én tar- totta a Bolyaiak sírjánál.

2011 tavaszán egy régi bolyais diák, Jakab Bar- na, tanítványaival kiment a marosvásárhelyi refor-

Borásztanulók országos döntője Rákóczi a Széchenyiben

Kapcsolat a felvidéki magyar diákokkal

A Vidékfejleszté- si Minisztérium és a Magyar Agrár- kamara a balaton- füredi Széchenyi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskolát és Kollégiumot kér- te fel a 2011/2012- es tanévben a Bo- rász Szakma Kiváló Tanulója Verseny or- szágos döntőjének rendezésére.

Az országban jelenleg iskolarendszeren belül kö- zépfokú borászképzés há- rom intézményben folyik: Budafokon, Villányban és Balatonfüreden. A ver- senyfelhívást a szakképző iskolák elfogadták, így 17 tanuló mérhette össze tu- dását az írásbeli, szóbe- li és gyakorlati feladatok megoldásánál április 2-3- án. A versenyzők azonos feladatokat végeztek.

A verseny kiemelkedő eseménye volt a saját készítésű vizsgabor bemu- tatása, a palack bontása és a bor ajánlása ételekhez. A gyakorlati versenyen a környék elismert vállalko- zói pontoztak, akik a ver- senyborokat a bemutatás- sal egy időben bírálták is és különdíjat ajánlottak fel (kézi dugózó) a legjobb bort készítő tanulónak.

A diákokat felkészítő tanárok külön szakmai programon vettek részt. Megismerték Balatonfü- red, Tihany nevezetessé- geit, élvezhették a bala- toni hajózás szépségeit, a borok sokszínűségét Ti- hanyban a Ferenc pince és boráriumban, a Salánki



pincészetben, Badacsony- örsön a Varga pincészet- ben. Látták az ország legkisebb borvidékét, a Nagy-Somlói borvidékét, ahol a Bogdán és Csordás Fodor pincészet borait kóstolhatták.

A kétnapos versenyt este „bor és gasztronómia” címen egy magas színvo- nalú bor- és ételajánlással egybekötött ünnepi menü- sor és baráti beszélgetés zárta.

Mindenki izgatottan várta az ünnepélyes eredményhirdetést, amelyre április 4-én, az Arácsi Nép- házban került sor. Hári

Lenke, Balatonfüred al- polgármestere köszöntötte az eredmény kihirdetése előtt a versenyzőket. Be- szélt a verseny fontosságá- ról, a szakma szeretetéről, a szőlőtermesztés és borászat meghatáro- zó szerepéről, a város elkötelezettségéről a borá- szat iránt.

Az ünnepi műsor méltó volt a rendezvény zárá- sához. A műsort az Eötvös Loránd Általános Iskola Hagyományörző Táncso- portja Szűcsné Sallai Mar- git vezetésével, a Feren- csik János Zeneiskolából Nádás Csaba zenetanár, valamint Hársfai Armin és Pethes Dániel tanu- lók, a Balatonfüred Nép- táncgyűttes tagjai Bácsi Gabriella vezetésével, és iskolánk tanulói adták.

A műsor után a ver- senybizottság elnöke, dr. Urbánné dr. Huszár Klá- ra értékelte a lezajlott ver- senyt. A versenyszabályzat alapján azon versenyzők, akik a követelmények leg- alább hetvenegy százalé- kát sikeresen teljesítették, tanulmányaik befejezett- nek tekinthetők, szakmai bizonyítványuk minősítése jeles. Ezt a szintet tizen- hat tanuló teljesítette. A széchenyisek kitűnő ered- ményt értek el.

Első lett Pálffy Gyula (93 %), második Kropf Endre (90%) és harmadik Szombathelyi Julianna (89%).

A legjobb eredményt elért versenyzők és felkészítő tanáraik külön díjakban részesültek a 38 szponzor támogatásának köszönhetően. A Magyar Agrárkamara elismerő oklevélben részesítette a szervező iskolát.

Az intézmény valame- nyi dolgozója büszke a verseny magas színvonalú szervezésére, lebonyolí- tására. Büszke arra a hat versenyzőre, akik isko- lánkat képviselték: Pálffy Gyula, Kropf Endre, Szom- bathelyi Julianna, Dékán Bálint, Kántor Viktória és Bódis Szilvia.

Az iskola 77 éves törté- netében először – az ő tu- dásuknak köszönhetően – a Vándor Serleg Balaton- füredre, a Széchenyi Fe- renc Kertészeti Szakképző Iskola és Kollégiumba ke- rült, ami mindaddig Bala- tonfüreden maradhat, míg más iskolák borász tanu- lói azt meg nem szerzik a következő Borász Szakma Kiváló Tanulója Verseny országos döntőin.

Baksa Erzsébet gyakorlati oktatásvezető



A Kárpát-medencében élő magyarság összetarto- zását, egységét fontosnak tartó civil szervezet, a Rá- kóczi Szövetség Ifjúsági Szervezete 2012 január- jában alakult meg a Szé- chényi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskolában. Ala- pítói Rohály János kollé- giumi tanár vezetésével a szövetség célkitűzéseivel azonosuló és az iránt érdeklődő kollégista lá- nyok és fiúk.

A szövetség a Március 15-i Diákutazási Program- ban sikeresen pályázva felvidéki utazást szerve- zett Rákóczi és Márai vá- rosába, Kassára, március

14-15-én. A város történel- mi és kulturális emlékei- nek megtekintése mellett a kirándulás célja a hatá- ron túl élő magyar nem- zetrészek életének megis- merése, a kassai magyar szakközépiskolával való kapcsolatfelvétel volt. En- nek egy különleges mód- ja az együtt ünneplés lehetősége vendéglátónk- kal, a kassai Szakkay Jó- zsef Szakközépiskolával, ahol a széchenyis diákok is felléptek.

A hazafias dalok könnyűzenei feldolgozását a kassai „iparista” diákok körében gyűjtött vélemé- nyek felolvasása követte.

Ezek arról vallottak, hogy mit jelent számukra a ma- gyar nyelv, a magyar kul- túrához való tartozás. A balatonfüredi diákokat is megérintette ez a műsor, többek szerint életük egyik legmaradandóbb márci- us 15-ei műsora volt ez, amikor a 17 diáknak és 2 kísérőtanárnak felejte- telen élményben volt ré- sze a felvidéki anyanyelvi környezetben.

Az anyaozsági és hatá- ron túli diákok közvetlen egymásra találása megmu- tatta, hogy egy egységes nemzethez, kultúrához tar- tozunk.

Széchenyisek

Kedves Vitorlázók, Hajósok! Vadnai Benjamin világbajnok

Szelle Zoltán a Balatonfüredi Hajógyár volt mérnökének, aki a Hajógyár történetének feldolgozásán dolgozik évek óta, önálló kezdeményezését továbbvive szeretnénk Hankóczy (Benacsek) Jenőnek - az egykori hajótervezőnek, igazgatónak, majd később mint Balatoni Hajózási Részvénytársaság vezérigazgatójának - végső nyughelyet és méltó emléket állítani Balatonfüreden.

Ki is volt Hankóczy (Benacsek) Jenő? Azon a területen (a Balatonfüredi Hajógyár), ahol jelenleg a TLC Kft. működik, az ő javaslata és közreműködése mellett épült meg a BH Rt. új hajóépítő üzeme 1939-1941 között. Ugyanis a mai Balatonfüredi Yacht Club helyén 1881-ben alapított yacht-építő üzem folyamatos fejlődése megkívánta a terület bővítését, különös tekintettel az acélból gyártott hajók iránti kereslet miatt. Hankóczy Jenő az alapító angol Richard Young után a második meghatározó személyisége volt a balatonfüredi hajógyártás és közvetve a vitorlás sport fejlődésének.

Hankóczy, Benacseknéven, 1926-1948 között dolgozott a füredi hajóépítő

üzemben. Kezdetben a fából készült csónakok, vitorlások és motoros hajók tervezése volt a feladata, majd a Balatoni Hajózási Rt. cégvezetőjeként, igazgatójaként és 1945-1948 között pedig vezérigazgatójaként irányította a balatoni hajózást Siófokon, a hajóépítést pedig Füreden.

Nevéhez fűződik a Balatoni Kékszalag vitorlás versenyek gyorsasági rekordját a mai napig tartó, 1944-ben megépült Nemere II. nevű 75-ös schärenkreuzer megtervezése is. Testvérhajói a mai Sirocco és Lillafüred. Balatonfüreden, az ő irányítása mellett készültek a 20, 22 nm-es renn-, ill. binnen-, a 15, 20, 25, 30 nm-es túrajóllék, a balatoni dinghy, a kalóz, a 22, 30, 40, 50, 60-as schärenkreuzerek és az Európa 30-as vitorlások tervei is. Az általa tervezett 22-es binneyolle forradalmian új szemléletét Európa-szerte tisztelet és megbecsülés fogadta.

A füredi üzem fejlődése érdekében (utat nyitva a Duna felé) javasolta a siófoki hajózó-zsilip kiépítését, melynek átadása 1947-ben meg is történt. Vezérigazgatósága alatt a BH Rt. megkezdte a világháború befejeződése után a kikötők, a hullámsírban lévő bala-toni hajók kiemelését és helyreállítását.

1948-ban a BH Rt. államosítása után Budapestre a KGM Hajóipari Igazga-

tóságára egy tervezőkből álló csoport létrehozása céljából távozott, majd Vácott főkonstruktőr, főmérnökként az alumíniumból készült 15, 25, 80 és 125 nm-es vitorlások, vízbuszok, a Flotillának pedig aknász motorosok gyártásán dolgozott. A növekvő feladatok kielégítésére megépítették a Dunai Hajógyárat. Ott 1956-ban tagja volt a gyári munkástanácsnak, majd 1957 után az Óbudai Hajógyárban pedig főtechnológus volt.

Balatonfüreden a 2011-ben kiadásra került Balatonfüredi Életrajzi Lexikonba a Hely-történeti Egyesület megbízásából Szelle Zoltán munkája eredményeként került be Hankóczy Jenő névkeke. A névcikk megírása kapcsán derült ki, hogy halála után hamvai Budapestben, a Farkasréti temetőben urna fülkébe kerültek, ahová később felesége hamvait is elhelyezték. Mivel gyermekük nem született, nincs örököse. A kutató munka kapcsán az is kiderült, hogy az urnahely használati ideje már kétszer lejárt, és ezért a temető gondnoksága 2011. december 31-e után meg akarja szüntetni. Ekkor született meg a gondolat, hogy emléket, nyughelyének megmentésével Balatonfüreden kellene megőrizni, ahol 22 évig dolgozott. A hamvak már Balatonfüreden vannak, és a támogatók, adomá-

nyok is gyűlnek. Szelle Zoltán vezetésével jelenleg előkészítő munka folyik a síremlék és a sétányon elhelyezésre kerülő emléktábla tervezésére.

Balatonfüred Város Önkormányzata díszsírhelyet biztosított, a Balatonfüred Városért Közalapítvány pedig vállalta az adományok és pénzügyek kezelését. A költségeket támogatásokból és adományokból szeretnénk fedezni, bízva a vitorlázók, hajósok összefogásában. Kérem, aki teheti, segítse a kezdeményezést, lehetőségeihez mérten, méltó emléket állítva a magyar vitorlás sport egyik legnagyobb formátumú műszaki szakemberének.

Balatonfüred Városért Közalapítvány Kínizsi Bank Balatonfüred 73200110-11285438 A közlemény rovataban feltétlen meg kell adni, hogy „Hankóczy Jenő síremlékére”, mivel csak így különíthető el, ill. azonosítható az összeg és a rendeltetése. Aki sárga csekket kér, az alábbi elérhetőségen teheti: Szelle Zoltán, e-mail: szelle.zo@t-online.hu, mobil: 30/543-5718

A megvalósulásról folyamatos tájékoztatást adunk ugyanezen fórumokon.

Tisztelettel:
Böröcz István
Balatonfüredi Yacht Club borocz.istvan@byc.hu, 30/2174441



A Buenos Aires-ben megrendezett Laser világbajnokságon a dobogó legfelső fokára állhatott Vadnai Benjamin. A Balatonfüredi Yacht Club 16 éves, már eddig is szép eredményeket produkáló vitorlázója, az első magyar világbajnok ebben az osztályban. A füredi vitorlázó magabiztosan nyerte meg a versenyt.

Vadnai 12 futam alapján lett a legjobb a 24 or-

szág 71 indulóját felvonultató mezőnyben.

Az április 7-én Argentínában rendezett világbajnokságot nagy fölénnyel nyerte meg Vadnai Benjamin. A BYC versenyzője ezzel hároméves Laser 4.7 pályafutását koronázta meg. 2010-ben U16-os Európa bajnok volt valamint ő nyerte 2010-ben és 2011-ben az osztály Európa Kupa versenysorozatát. Győzelmével a magyar vi-

torlás sport történetének első utánpótlás korú világbajnoka!

Vadnai Benjamin Buenos Airesben 86 ellenfelével mérkőzött az egyhetes versenyen. Mivel ő volt a mezőnyben az egyetlen, aki minden futamban az első tízben végzett, így akkor is megnyerte volna a világbajnokságot, ha az utolsó futamon rajthoz sem áll.

Tavaszi vitorlás eredmények

Miközben mindannyian arról beszéltünk, hogy Vadnai Benjamin Buenos Airesben megnyerte a magyar vitorlás sport történetének első utánpótlás világbajnoki címét a Laser 4.7 osztályban, addig Spanyolországban Majthényi Szabolcs és Domokos András szép csendben megvédték Európa-bajnoki elsőségüket. A Repülő Hollandi osztály legnagyobbjai ők, immár 8 világbajnoki és 4 Európa-bajnoki aranyukkal.

Az olimpiára készülő vagy még a kvalifikációért küzdő magyarok Palma

de Mallorcán, a Világkupa sorozat aktuális versenyén jártak. Nem győztek, de az olimpiakon Berez Zsombor több futamon megmutatta, hogy jó úton halad a felkészülésben, illetve Laser Radiálban Karé Rékának és Finnben Pál Gasztonnak is van esélye arra, hogy a következő hónapban olimpiai szintet fussanak.

Eközben nem kontinensviadalon, de kisebb, fontos nemzetközi versenyeken is jártak szép számmal magyarok, akiknek a teljesítményére büszkék lehetünk.

Olaszországban a tízszeres Kékszalag győztes Litkey Farkas most kisebb hajóban, J24 osztályban jeleskedett csapatával. Toszkánában másodikok lettek a tradicionális Pasqua Vela versenyen és Kakas Mátéék 11. helye is jó teljesítményt jelent.

Szintén Olaszországban a háromszemélyes Solingban Wossala György a fiával Kristóffal és Németh Pépével fölényesen megnyerte a Spring Trophy versenyt Castiglione della Pescaia vizein. Ez jó jel a májusban Balatonalmádi-ban megrendezésre kerülő

Masters világbajnokság előtt.

A legfiatalabbak, Optimist versenyzőink egy Guinness világsúcs méltó részesei lettek. A Garda-tavi Torbolében a 30. Garda Meetingen összesen 1073 hajó versenyzett egyetlen hajóosztályban, ami a maga nemében világsúcs. A 807 ifi és 166 serdülő versenyző között 14 magyar gyerek is vitorlázott, és mindannyian szépen szerepeltek. A legjobbak (Gyapjas Zsombor, illetve serdülőben a Lászlófi ikrek) krosztályaik 95 és 90 százalékaát legyőzték.

Gálfi Dalma országos sikere

Gálfi Dalma, a balatonfüredi Radnóti Miklós Általános Iskola 8. osztályos tanulója április 5-én dr. Réthelyi Miklós miniszter úrtól kitűnő tanulmányaiért és nemzetközi tenisz és országos atlétika eredményeiért megkapta A Magyar Köztársaság Jó Tanulója – Jó Sportolója címet. Dalma az európai 14 évesek tenisz ranglistáján harmadik helyen áll.



Új elnökséget választanak az MVSZ-ben

Áprilisban új elnökséget választ a Magyar Vitorlász Szövetség (MVSZ), mivel az elnök és a vezetés többsége lemondott a Festetics György-program mielőbbi beindítása érdekében.

Az elnökség mandátuma egy év múlva járt volna le, de a sportág érdekében kidolgozott és elfogadott Festetics-programot szem előtt tartva a 14 elnökségi tagból tíz – köztük Straub Elek elnök és Wossala György ügyvezető elnök – jelezte visszalépését a március 6-i ülésén, így a vezetés működésképtelenné vált.

„Egy ideje érett már ez a lépés – mondta az MTI-nek Wossala György. – Úgy itéltük meg, hogy egy új összetételű elnökségnek meg kell adni a lehetőséget, hogy hatékonyan tudja elindítani és finanszírozni a Fes-

tetics-programot, amely széles spektrumot felölelve irányt szab a vitorlássport fejlődésének és lehetőséget nyújt a megújulásra azáltal, hogy a vitorlázás a jövőben sikeresen kapcsolódhasson kormányzati és EU-s programokhoz.”

Wossala kiemelte: a program zánkai központtal az utánpótlásbázis szélesítését célozza, tömeges vitorlás és vízi oktatással. A Velencei-tavi Vízi Sportiskolában (VVISI) szintén az utánpótlásképzésen lenne a hangsúly, eggyel magasabb szinten, a mozgássérült sportolók bevonásával is. Szintén kiemelt cél a szabadidős vitorlázók integrálása a szövetségbe, az egész program sikere pedig az élsportban, az olimpiai szereplésben lenne legkézenfekvőbb lemérhető. Londonra - két szőrös mellett - csak egyetlen vitorlás kvótát szerzett Magyarország, Berez Zsombor (Laser) révén, aki

Pekingben is egyedülként szerepelt. „Tehetségben nincs hiány, a jó olimpiai szereplés csak pénzkérdés, ehhez a mostani összeg tiszterese kell.”

A Soling hajóosztályban a világ élvonalába tartozó vitorlázó hozzátette: bár a szövetség tagjainak száma a korábbi elnökségek tevékenysége alatt is folyamatosan nőtt, s az MVSZ-nek soha nem voltak likviditási gondjai, azért a szabadidős vitorlázók közül legalább annyian nem tagjai a szövetségnek, mint amennyien igen. Az utánpótlásra pedig nem sikerült annyit pénzt fordítani, mint amennyi szükséges lett volna. A kérdésre, hogy az új elnökségbe is jelölteti-e magát, Wossala azt válaszolta, még nem döntötte el: „Már 71 éves vagyok, huszonvalahány éve ügyvezető. Meglátom, milyen összetételű elnökségre van esély, s akkor döntök”.

Forrás: MTI





Újabb főrfénelmei írtak Rekordszámú nevezés a döntőben

A füredi kézilabdázók minden évben megörvendeztetik szurkolóikat, vezetőiket egy újabb hőstettel. Idén a bajnokságban is bekerültek a legjobb négy közé, amire korábban még nem volt példa. Ráadásul a Sótunyi legénység az MK-ban is ott van a legjobbak között. A népszerű tréner edzés után értük el.

Történelmi tettet hajtottatok végre ismét, hiszen a döntők eredményétől függetlenül minden idők legjobb produkciójával rukkoltatok ki a bajnokságban, ráadásul az MK-ban is ott vagytok a legjobb négy között. Mit vártok, mit reméltek? Köszönjük szépen a gratuláció! Valóban egy újabb mérföldkő mindez a füredi kézilabda történetében. Ráadásul nemcsak a felnőtt csapatunk, hanem az utánpótlás is szép eredményeket ért el. A nemzeti bajnokságban induló mindhárom csapatunk, a felnőttek, a juniorok és az ifik egyaránt bejutottak a bajnoki címért folyó négyes rájátszásba. Juniorjaink favoritjai a bajnoki négyes döntőnek, és az ifik is bekerülhetnek a Magyar Kupa döntőjébe. Célunk, hogy a bajnokság rájátszásában és a MK-ban további mérkőzéseket

nyerjünk meg. Nem titkolt vágyunk, hogy bajnoki bronzéremmel szeretnénk büszkélkedni, amire talán van némi esélyünk a Csurgóval szemben. Ezek szerint már nyugtázhatjuk, hogy ismét nemzetközi kupában indul a BKSE a következő idényben... A jövőbeni versenkiírásnak több verzióját hallottam már. Információim szerint nem lesz külön KEK és EHF kupa, hanem a kettőt egyesítik. Ráadásul a Bajnokok Ligájában is lesz némi változás. Hivatalos álláspont tudtommal még nincsen, de a bajnokság első két helyezettje, amely nagy valószínűséggel a Veszprém és a Szeged lesz, a BL-ben indul, a 3.-4. helyezett pedig a másik kupasorozatban. Minden bizonnyal jó esélyünk van arra, hogy ismét képviseltessük Magyarországot a nemzetközi porondon. Említettem, hogy az utánpótlás nevelés jó úton halad, legalábbis az eredmények ezt igazolják. A jövőben tervezed folytatatosan beépíteni a felnőtt csapatba a tehetséges fiatalokat? Ez a célunk! Ők jelentik a megoldást közép- és hosszútávon is. Egyelőre részfeladatokat képesek megoldani, többször számítunk rájuk, fokozatosan beépítjük őket a csapatba.

Kecskemétre sok szurkoló elkísérte a csapatot, de sajnálatos vereséget szenvedett. Akkor talán úgy léptek pályára a fiúk, hogy tudták a Tatabánya meglepő vereségét a Pécs ellen, magyarán szólva, mindegy-mindegy alapon? Először is szeretném megköszönni mindazoknak, akik elkísértek bennünket, és ilyen sokan buzdították a csapatot. Számomra különösen fájó, hogy nem úgy sikerült a mérkőzés, amivel örömet okozhattunk volna lelkes szurkolóinknak. Vereségünknek több oka volt, ami nagyon szomorú, hogy Sándrót szinte kiűtötték, így harc képtelenné vált. Az ő játéka rendkívül nagyban befolyásolja a csapat szereplését, de komolyabb hozzáállással megnyerhetjük volna a mérkőzést. Ettől függetlenül minden elismerést megérdemelt a csapat. Lehet ezt az eredményt még fokozni? Biztos vagyok benne, hogy nem, hiszen ebben az évben a realitások felett teljesítettünk. Nyilvánvaló az embernek a célja továbbra is a folyamatos fejlődés, de tisztában kell lenni a realitásokkal, a képességeinkkel. (Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy a füredi kézisek Veszprém, Szeged, Tatabánya után a negyedik lettek a Magyar Kupán.) Szendi Péter

A tavalyi évhez képest mintegy harminc százalékkal több versenyző indult az idei országos diákolimpiai gumiasztal döntőjében, melynek a Balaton Konferencia- és Szabadidőközpont adott helyet.

A közel kétszáz induló, hat korcsoportban, „A” és „B” kategóriában méretették meg magukat. Harminckét intézmény képviseltette magát a nívós versenyen, a környező településeken és városokon kívül jöttek Szolnokról, Budapestről, Dunaújvárosból és Nyíregyházáról is csapatok. Szurkolókból sem volt hiány, hiszen az Eötvös iskola tanulói, több mint százán megjelentek. Farkasné Bóna Ivett a verseny szervezője mindezért nagyon hálás, egyben köszönetét szeretné kifejezni a pedagógusoknak. Nyolcadik alkalommal rendeztük meg a diákolimpiát, minden évben igyekszünk egyre nívósabb rendezvényeket szervezni. Ami öröndetes, hogy ebben az évben a vártnál többen neveztek. Mindez annak volt köszönhető, hogy nagyobb hangsúlyt fektettünk az utánpótlásképzésre. Egy értekezlet során úgy döntöttünk, hogy egy olyan gyakorlatanyagot állítunk össze az iskoláknak,

mely öt elemből áll, és körülbelül 2-3 hónap alatt el-sajátítható. Mindez pozitív döntés volt, hiszen így több iskola képviseltette magát – fejezte ki örömét Farkasné Bóna Ivett. A füredi versenyzők az él- és középmezőny között végeztek. A tíz éve alakult egyesület a tavalyi évben búcsúztatta el a versenycsoportját, így most nagyobb teret kaptak azok a fiatalok, akik csupán 1-2 éve sportolnak. Sajnos a füredi gumiasztalosok még mindig helyproblémával küzdenek, hiszen nincsen olyan fix helyük, tornatermük, ahol napi 4-5 órát tudnak edzeni, így ebben a tekintetben jelentős a lemaradásuk a többi egyesülethez képest. Farkasné Bóna Ivett ettől függetlenül bizakodó, mert sok tehetséges gyerek bontogatja a szárnyait Balatonfüreden. Szendi Péter



Molnár Liza az Eötvös Lőránd iskola diákja, a torna és a gumiasztal kiváló tehetséges versenyzője óvodásként kezdte sportpályafutását. Tehetsége, szorgalma az eredményeiben is korán megmutatkozott. Liza eredményei: 2009. Országos Ajka Kupa az első versenye, melyen legfiatalabb versenyzőként állt rajthoz. 2010. Országos Diákolimpián már a dobogó közelébe jutott és a 4. helyen végzett, ahol a legmagasabb „A” minősítésben idült. 2011-ben minden megmérettetésen 4. helyezett. 2012. Országos Ajka Kupa : 1. helyen aranyérmet szerezve Országos Bajnok lett. A tízéves gumiasztal egyesület legeredményesebb sportolója, aki kilencévesen a legfiatalabb versenyzőként érte el ezt az eredményt korosztályában.

Tavaszköszöntő verseny másodszor

Idén második alkalommal szervezte a Balatonfüredi Gördeszka és Kerékpáros Sportegyesület tavaszköszöntő megyei szintű versenyét. A környékben élő utcai extrém sportolók most is nagy örömmel fogadták a szezonnyitó rendezvényt. Közel száz néző és versenyző látogatott Balatonfüredre a Huray utcában található sportpályánkra. A délelőtti órákban lehetett nevezni gördeszka és bmx sporteszközökkel, többféle versenyszámban. Mindenki felmérte az erőviszonyokat, és gyakorolta a trükköket – adott rövid helyzetelemzést Sente Benjámint szervező. Kora délután indult a pontozásos bmx selejtező, huszonnégy nevezővel. Ebben a versenyszámban egyszerre két versenyző van a pályán, és három perc áll rendelkezésükre, hogy bemutassák szabadon választott trükkjeiket. A pontozás a négytagú zsűri feladata, akik több szempontot is figyelembe vesznek, mint például a trükkök neheztségét, a pálya kihasználtságát, illetve a stílust. Tíz versenyző jutott tovább a döntőbe, a zsűrinek nehéz dolga volt, pár pontos különbségek születtek. Ezután egy látványos versenyszám vette kezdetét, az úgynevezett magasugrás. Harminc centimétertől, ötösével



emeltük a magasságot, mindenkinek két próbálkozása volt átugrani, egy erre a célra kialakított állvány felett. Egészen egy méteres magasságig emeltük a léceket, amit egyedül Pajer Balásznak sikerült átugrania, megnyerve ezzel a versenyszámot. Az izgalmas bővelkedő verseny végén elstartolt a bmx döntő, melyben már mindenkinek egyedül kellett bizonyítani a tudását, két perces időkorláttal. Látványos, és izgalmas küzdelmet láthattak a nézők, jó néhány lélegzetelállító trükkrel. A döntőben bemutatott figurák közül a leg-

jobbát feljegyezte a zsűri, ezzel a versenyző automatikusan indult a legjobb trükk számban. A bmx döntőt követően a gördeszkások vették át a teret, a Skate Game elnevezésű versenyükkel. A szám lényege, hogy az első versenyző mutat egy trükköt, melyet az utána következőknek is meg kell csinálnia, ha hibázik, akkor kap egy hibapontot, pontosabban egy betűt, elsőként az S-t. Aki-nek legelőször összejön a SKATE szó, az a gördeszkás kiesik. A bmx verseny győztese Ther Mátyás lett, második helyen végzett Kovács

Bence, míg a dobogó harmadik fokára Lázár Balázs állhatott. Különdíjjal jutalmazta a zsűri Podrázcy Patrik teljesítményét, a legjobb trükköt pedig Lázár Balázs mutatta be. A Skate Game győztese Fehér Ádám lett. A volt Huray piac területén lehet, hogy utoljára tudtunk versenyt szervezni, mivel a használati jogunk megszűnik. Jelenleg egyeztetünk a város vezetésével, hogy folytathassuk hagyományainkat, és összefoghassuk továbbra is a megye fiatal extrém sportolóit – sajnálkozott Sente Benjámint. Szendi Péter

IV. TLC Acro Dance Kupa

Nyugat Magyarország legeredményesebb egyesülete, a balatonfüredi Acro Dance SE egyesület versenyzői a Dunántúli Akrobatikus Rock and Roll Táncversenyen nem csupán fényesen csillogó érmekeket szereztek, hanem országos indulási jogot jelentő ranglista pontokat is. „Öt aranyéremmel, egy ezüstéremmel és egy bronzéremmel büszkélkedhetünk, valamint nyolc formációval és egy párossal kvalifikáltuk magunkat az országos versenyekre. Children kisművészetben a Tigris formációnk aranyérmes produkciót mutatott be. Junior kisművészetben a Fresh formáció színtén aranyérmes lett. Children nagyformációban 3. helyen végzett a Kisördögökök. A junior kisművészet megnyerték a Space Jam formációnk, ebben a kategóriában a 2. helyet is az Acro Dance SE táncosai, a Viperák formáció szerezte meg. A felnőtt nagyformációt megnyerték a Gold Team - Aranycsapat tagjai. A felnőtt „B” kategóriában a Ihász Tibor – Rajnai Barbara páros a dobogó legmagasabb fokára állhatott fel ezen a versenyen.”- számolt be az eredményről lapunknak az egyesület vezetője, Tromlérné Ruzs Rita.

Latin táncok egész nyáron

Az arácsi karnevál brazil estjén nagy sikerrel lépett fel két tehetséges fiatal. Vágási István Veszprémből és Nagy Júlia Szombathelyről érkezett, hogy táncukkal igazi latin-amerikai hangulatot varázsoljanak az Arácsi Népházba, amelyet a lelkes közönség hálás szívvel és kitartó tapssal fogadott. A fiatalok a Latin táncok "B" osztályában versenyeznek, de Vágási István hivatásának választotta a táncot, hiszen a Táncművészeti Főiskola hallgatójaként táncpedagógusnak készül. A múlt év végén két hónapos munkával részt vett a World War Z című, Brad Pitt főszereplésével Magyarországon forgatott film forgatásán, ahová táncosként válogatták be. Rendszeresen lép fel a Veszprémi Petőfi Színházban, táncol és színészként is szerepel. Az arácsi karnevál programjába Balogh Erzsébet táncoktató hívta meg, hogy megismerjék Füreden, hiszen közös tervei vannak a fiatalokkal. Balogh Erzsébet: A táncoktatás mellett öt éve üzletkötőként dolgozom. Egyik kedves ügyfelem ré-

vén ismerkedtem meg Istvánnal. Rögtön nagy hatással volt rám elhivatottsága, kitartása és szorgalma, amely nélkül nem jutott volna idáig. Húsz év alatt sok fiatallal foglalkoztam, de csak nagyon kevesen választják a táncot a hivatásként. Az első személyes találkozás után két hónappal behívtam a veszprémi irodámba, hogy megosszam vele elképzeléseimet a közös munkáról. Vágási István: Tetszett az ötlet, hogy a főiskolások évek alatt képesített oktató mellett gyakorolhatom a tanítást. Erzsébet elmondta, hogy a modern tánc oktatói tanfolyam elvégzése előtt a Fővárosi Művelődési Ház versenytánc klubjában táncolt és azóta is számos alkalommal képezte tovább magát a társastánc területén. Tanárait közül többen őt is tanították, így nem lesz nehéz a tanításban közös koncepciót kialakítani. Balogh Erzsébet: Júniusban és augusztusban egy-egy hetes táncórát szervezünk a Balaton Szabadidő Központ tánctermében, ahol én a táncelőkészítő, István a tánctechnika órákat tartja majd. Minden érdeklődőt szeretettel várunk a gyermek, az ifjúsági és a felnőtt korosztályból egyaránt! BFN

Fábián Janka

IRODALMI EST A GOMBÁS KÚRIÁBAN

2012. május 18-án délután 17.30 órától

A Vidéki Élet Magazin és a Cultura Animi – Gombás Kúria Művészetek Háza Közhasznú Alapítvány szeretettel vár minden könyvbarátot **2012. május 18-án délután 17.30 órától** irodalmi estjére a Gombás Kúriába. Az est vendége Fábián Janka író, a nagysikerű Emma trilógia szerzője. A történet Balatonkörtvélyesen kezdődik, mely egy Balatonfüred és Tihany ihlette képzeletbeli kisváros a Balaton-felvidéken. Idézzük fel együtt Emma korát egy történelmi helyszínen, légy vendégünk erre a délutánra a Gombás Kúriában Balatonfűreden!



Az esten a részvétel ingyenes!

Helyszín:



Gombás Kúria

2012. május 18. 17.30
Helyszín: Gombás Kúria
Balatonfüred, Arácsi út 94.

Program

Az íróval beszélget Molnár Judit magyartanár, városi képviselő.

Közreműködik Kéri Kitty színművész, Kövi Szabolcs zeneművész és a Ferencsik János Zeneiskola növendékei.

Gyere el Te is családdal, barátaiddal és töltsd el velünk egy kellemes tavaszi estét a kultúra jegyében!



A legújabb, tudományosan kifejlesztett technológiánknak köszönhetően örökre búcsút inthet a kellemetlen szagoknak!
Háziállat, cigaretta, beázás, penész, tűz, gáz mind hosszan tartó szagot hagynak, amelyeket az eddigi eljárások legfeljebb csak elfedni tudtak.

A friss és tiszta levegő garanciája

Ha többet akar tudni, kattintson ide!



www.antiodor.hu



"A klasszikus elegancia"



Anyák-napi Sunday brunch az Anna Grand Hotelben: 3 800 Ft / fő

Gyermekekkel érkező anyukáknak féláron!

Családi büfébéd gyerekprogramokkal, élőzenével, ingyenes parkolással.



Asztalfoglalás: Anna Grand Hotel**** Wine & Vital
8230 Balatonfüred, Gyógy tér 1. Tel.: 87 / 581 200
www.annagrand.hu • reservation@annagrandhotel.hu

SZENZÁCIÓS AJÁNLAT!



KÖNNYED VISELET BELTÉREN ÉS SZABADBAN!

HOYA fényesötétedő szemüveglencséhez

AJÁNDÉK SZEMÜVEGKERET!

Rendkívüli **INGYENES** szemvizsgálat április hónapban!

Progresszív szemüveglencse **már 17.980 Ft-ért!**

Füred Optika

Balatonfüred, Ady Endre u. 45.; Tel.: 87/480-737

Az akció április 1-30-ig tart.
*Szemüvegrendelés esetén
ingyenes a szemvizsgálat.
Egészségpénztári kártya
elfogadóhely.

Balatonfüredi családi házhoz kertgondozásban és egyéb ház körüli munkákban jártas férfi munkaerőt és megbízható takarítónőt

napi 1-2 órás

elfoglaltságra alkalmaznák, kizárólag füredi lakos személyében.

Jelentkezni részletes önéletrajzzal az alábbi e-mail címen lehet:
allas@pantelweb.hu

PART OPTIKA

INGYENES KOMPUTERES ORVOSI SZEMVIZSGÁLAT MINDEN KEDDEN 15-17 ÓRÁIG! (Amennyiben nálunk készítetteti el szemüvegét.)

Rendel:

Dr. Kozma Zsuzsanna - főorvos, gyermekszemész

MINDENKINEK AKI NÁLUNK VÁSÁROLJA MEG SZEMÜVEGKERETÉT 50% KEDVEZMÉNYT ADUNK!

INFORMÁCIÓ: 06-20-319-0003

Balatonfüred, Zákonyi u. 6. (Halászkerttel szemben)

KONYHAKÉSZ

TÜZIFA HÁZHOZSZÁLLÍTÁSSAL!

TÜZIFAHASÍTÓ Kft.

Telephely: Felsőörs
Telefon: 06-30-864-3125

Ár: 21 000 Ft / 10 mázsa / erdei köbméter

Erdei köbméter: 1 x 1 x 1,75 m

ELLENŐRIZHETŐ!

Az ár tartalmazza a kiszállítást 20 km távolsáig!

